

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

WYDAWANY Z FUNDUSZÓW NAUCZYCIELSTWA OKRĘGU.

Kraków, dnia 15 lutego 1926 r.

T R E Ś Ć :

Pozycja	Str.
27. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie regulaminu egzaminów dojrzałości w szkołach średnich ogólnokształcących	26
28. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie rzeczników dyscyplinarnych przy Urzędach Dyscyplinarnych	49
29. Sposób wystawiania asygnacji	50
30. Przechowywanie drobnych sum pieniężnych, znaczków stemplowych i papierów wartościowych w kasach podręcznych	51
31. Dodatek do uposażenia inspektorów szkolnych i ich zastępców	53
32. Uprawnienia absolwentów b. Akademii Rolniczej w Dublinach do nauczania w szkołach średnich	54
33. Udział młodzieży szkolnej w dancjach i zabawach tanecznych	55
34. Skład komisji egzaminacyjnej	55
35. Ryczałtowe przesyłki listowe	55
36. Egzaminy wstępne — przyjmowanie uczniów	56
37. Przyjmowanie młodzieży żeńskiej do państwowych gimnazjów męskich w charakterze hospitantek	57
38. Wykazy remuneracji za naukę religii w szkołach powszechnych	57
39. Podziękowanie za zakup maszyny do pisania	58
40. Podręczniki dla szkół z językiem wykładowym ruskim	58
41. Ruch służbowy	59
42. Wykluczenie ucznia	59
43. Ogłoszenia	59

ROZPORZĄDZENIE**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego**

z dnia 19 grudnia 1925 r.

w sprawie regulaminu gimnazjalnych egzaminów dojrzałości.

Dołączony regulamin gimnazjalnych egzaminów dojrzałości wchodzi w życie z dniem 1 marca 1926 roku. Równocześnie tracą moc wszelkie dotychczasowe przepisy, odnoszące się do spraw uregulowanych niniejszym rozporządzeniem.

Warszawa, dnia 19 grudnia 1925 roku. (L. 18655/II).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) *St. Grabski.*Załącznik do rozporządzenia L. 18655/II.**REGULAMIN GIMNAZJALNYCH EGZAMINÓW DOJRZAŁOŚCI.****CZEŚĆ PIERWSZA.****Cel egzaminu.**

§ 1. Odbywający się na zasadzie niniejszego regulaminu egzamin dojrzałości ma wykazać, czy kandydat osiągnął taki stopień wykształcenia i rozwoju umysłowego, jaki odpowiada wymaganiom, stawianym przez program jednego z wydziałów (typów) gimnazjum państwowego, ewentualnie z uwzględnieniem różnic, występujących w programie danej szkoły niepaństwowej, jeżeli ten program jest uznany przez władze szkolne za równoważący z programem gimnazjum państwowego.

CZEŚĆ DRUGA.**Egzamin dojrzałości dla abiturjentów szkół.****Państwowe Komisje Egzaminacyjne; zasadnicze rodzaje egzaminu dojrzałości.**

§ 2. Do przeprowadzenia egzaminu dojrzałości każde Kuratorjum Okręgu Szkolnego powołuje Państwowe Komisje Egzaminacyjne.

§ 3. W skład Państwowej Komisji Egzaminacyjnej dla abiturjentów gimnazjów państwowych lub tych szkół niepaństwowych, które posiadają pełne prawa gimnazjów państwowych, wchodzi:

1) przewodniczący (a) Komisji, mianowany (a) przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego,

2) kierownik lub kierowniczka szkoły, której uczniowie (uczennice) stają do egzaminu,

3) nauczyciele (lki) ósmej klasy danej szkoły, uczący tych przedmiotów, z których ma się odbywać egzamin.

Kuratorjum może mianować przewodniczącym (a) Komisji kierownika (czkę) gimnazjum, lub powierzyć mu (jej) przewodnictwo na egzaminach piśmiennych w zastępstwie przewodniczącego, może również w wypadkach, w których to uzna za konieczne, powoływać na poszczególnych egzaminatorów zamiast osób, wymienionych w p. 3), innych nauczycieli szkół średnich.

§. 4. W skład Państwowej Komisji Egzaminacyjnej dla abiturjentów szkół niepaństwowych, posiadających niepełne prawa gimnazjów państwowych, wchodzi:

- 1) przewodniczący (a) Komisji, mianowany (a) przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego,
- 2) kierownik lub kierowniczką szkoły, której uczniowie (uczennice) stają do egzaminu,
- 3) egzaminatorzy, powołani przez Kuratorjum z pośród nauczycieli (lek) szkół średnich.

Kuratorjum może w poszczególnych wypadkach mianować przewodniczącym (a) Komisji kierownika (czkę) gimnazjum lub powierzyć mu (jej) przewodnictwo na egzaminach piśmiennych w zastępstwie przewodniczącego, może również powołać wszystkich lub niektórych egzaminatorów z pośród nauczycieli ósmej klasy danej szkoły.

§ 5. Regulamin niniejszy przewiduje w zastosowaniu do uczniów szkół średnich państwowych lub niepaństwowych, posiadających prawa gimnazjum państwowego:

- a) **zwyczajny** egzamin dojrzałości;
- b) **rozszerzony** egzamin dojrzałości.

Każda z tych kategorii różniczkuje się według wydziałów gimnazjum państwowego.

Zwyczajny egzamin dojrzałości zdają uczniowie gimnazjów państwowych oraz niepaństwowych z prawami pełnymi i niepełnymi bez zastrzeżeń.

Rozszerzony egzamin dojrzałości zdają uczniowie gimnazjów niepaństwowych, które otrzymały na dany rok szkolny prawa niepełne gimnazjum państwowego z zastrzeżeniem, przewidzianem w § 4 rozporządzenia z dnia 7 listopada 1924 r. L. 12600/II (Dziennik Urzędowy Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 20 z. r. 1924 poz. 206).

§ 6. Uczniowie szkół, które nie posiadają praw gimnazjum państwowego, zdają egzamin dojrzałości w ciągu tych samych okresów egzaminacyjnych (p. § 12) w charakterze eksternów. Sprawa zgłaszania się do egzaminu jest jednak również w tym wypadku załatwiana zbiorowo za pośrednictwem dyrekcji szkoły.

Kierownik (czka) szkoły bez praw gimnazjum państwowego może być obecny (a) na egzaminach ustnych bez prawa do głosowania. Obecność na naradach, przewidzianych w § 47, jest wyłączona.

§ 7. Przewodniczący i kierownik szkoły, należący do Komisji na zasadzie § 3 lub § 4, biorą zawsze udział w głosowaniu. Prócz tego:

A. Na zwyczajnym egzaminie dojrzałości głosują w sprawach każdego abiturjenta tylko egzaminatorzy z tych przedmiotów, z których ten kandydat istotnie zdaje egzamin bądź piśmienny, bądź ustny, bądź piśmienny i ustny.

B. Na rozszerzonym egzaminie dojrzałości głosują w sprawach każdego abiturjenta, niezależnie od sprawy zwolnień od egzaminów ustnych, wszyscy egzaminatorzy, z wyjątkiem tych, którzy nie są wogóle powołani do egzaminowania tego abiturjenta, a więc nie głosują jedynie: nauczyciele religii w sprawach abiturjentów innego wyznania, nauczyciele języka obcego nowożytnego w sprawach abiturjentów, którzy zdają z innego języka obcego.

§ 8. Członkowie Komisji mają obowiązek brania udziału we wszystkich jej posiedzeniach, na których mają prawo głosowania; w wyjątkowych wypadkach winni uzyskać zwolnienie od przewodniczącego.

Uchwały Komisji nie są prawomocne, jeżeli liczba obecnych jej członków

wynosi mniej niż $\frac{2}{3}$ liczby wszystkich członków Komisji, uprawnionych do głosowania w danej sprawie. Ostateczna decyzja o dojrzałości kandydata może zapaść w obecności conajmniej $\frac{4}{5}$ wszystkich uprawnionych do głosowania członków Komisji.

§ 9. Na posiedzeniach Państwowej Komisji Egzaminacyjnej wszelkie uchwały zapadają zwyczajną większością głosów obecnych członków, uprawnionych do głosowania w danej sprawie. W razie równości głosów przeważa zdanie, za którym się opowiedział Przewodniczący.

§ 10. Ministerstwo W. R. i O. P. i Kuratorjum Okręgu Szkolnego, niezależnie od normalnego dozoru, wykonywanego przez swych urzędowych przedstawicieli, mogą delegować na wszystkie lub niektóre egzaminy i narady Komisji osoby, upoważnione specjalnie do zapoznawania się z przebiegiem i wynikami egzaminów dojrzałości, bez prawa do głosowania.

§ 11. Członkowie Komisji są obowiązani do zachowania w bezwzględnej tajemnicy recenzji i ocen prac piśmiennych, oraz treści obrad Komisji. Do ogłoszenia ostatecznych ocen za wypracowania piśmienne jest upoważniony tylko przewodniczący Komisji.

Terminy egzaminów i podania szkół.

§ 12. Egzaminy dojrzałości dla uczniów szkół średnich odbywają się w dwu okresach: na wiosnę w maju i czerwcu, dla uczniów szkół o ustroju semestralnym oraz dla zdających na zasadzie § 54 ponadto zimą w styczniu i lutym. Ścisłe daty egzaminów piśmiennych oznacza Kuratorjum Okręgu Szkolnego, ustnych — przewodniczący w porozumieniu z Komisją Egzaminacyjną.

§ 13. Na dwa miesiące przed rozpoczęciem się okresu egzaminów dojrzałości dyrekcje szkół średnich zwracają się do Kuratorjum swego okręgu szkolnego z podaniem o zorganizowanie Komisji Egzaminacyjnych dla uczniów ich szkół na zasadzie §§ 3, 4 lub 6.

Do podania należy dołączyć:

1) listę uczniów (ennic) klasy ósmej z zaznaczeniem:

a) jeżeli abiturjenci mają zdawać zwyczajny egzamin dojrzałości — jakiego wyboru przedmiotów egzaminacyjnych dokonał każdy z nich w zakresie, wskazanym w § 21;

b) jeżeli dla uczniów ma być zorganizowany rozszerzony egzamin dojrzałości lub jeżeli zdawać będą w charakterze eksternów — z którego z obcych języków nowożytnych każdy z nich ma zdawać, oraz — w zastosowaniu do uczniów wydziału matematyczno-przyrodniczego — kto się uczył w klasie VIII przyrodznawstwa, kto zaś propedeutyki filozofii (p. §§ 22 i 70);

2) listę nauczycieli klasy VIII z podaniem zmian nauczycieli w tej klasie, o ile takie zmiany zasły w ciągu roku szkolnego:

3) tematy wypracowań piśmiennych (patrz § 23);

4) wykaz lektury z języka polskiego i języków obcych.

§ 14. Na 7 — 10 dni przed początkiem egzaminów piśmiennych nauczyciele klasy VIII pod przewodnictwem kierownika szkoły ustalają roczne stopnie każdego ucznia klasy VIII i bezpośrednio potem rozstrzygają sprawę dopuszczenia go do egzaminu dojrzałości z zachowaniem przepisów, zawartych w §§ 15 i 16. Listę uczniów dopuszczonych dyrekcja przesyła natychmiast po naradzie do Kuratorjum.

§ 15. Uczeń jest dopuszczony do egzaminu dojrzałości, jeżeli posiada wszystkie oceny roczne co najmniej dostateczne.

Szkoła może dopuścić do egzaminu dojrzałości również takiego ucznia, który otrzymał jedną ocenę roczną niedostateczną, ale zato z innych przedmiotów ma co najmniej dwie oceny wyższe od dostatecznej, a z nich jedną bardzo dobrą. Obowiązują przy tym ograniczenia następujące:

1) Nie można dopuścić do egzaminu dojrzałości ucznia, który otrzymał ocenę niedostateczną:

z języka polskiego, historii wraz z nauką o Polsce współczesnej w którymkolwiek wydziale gimnazjum;

z matematyki, fizyki, przyrodoznawstwa w wydziale matematyczno-przyrodniczym;

z języka łacińskiego, języka obcego nowożytnego w wydziale humanistycznym;

z języka łacińskiego, języka greckiego, kultury klasycznej w wydziale klasycznym nowego typu;

z języka łacińskiego, języka greckiego w gimnazjum klasycznym dawnego typu;

z języka obcego nowożytnego, fizyki w wydziale neohumanistycznym.

2) Nie można dopuścić do egzaminu dojrzałości ucznia, który otrzymał ocenę roczną niedostateczną z powodu wyraźnego zlekceważenia danego przedmiotu.

Uczeń, który ma niedostateczne oceny z dwu lub więcej przedmiotów, nie może być w żadnym razie dopuszczony do egzaminu dojrzałości.

Przy dopuszczaniu do egzaminu dojrzałości uczniów szkół bez praw gimnazjum państwowego obowiązuje ponadto przepis co do wieku, zawarty w § 64.

§ 16. Uczniowie, którzy wstąpili do VIII klasy danej szkoły po upływie miesiąca od początku pracy w danym roku szkolnym, mogą zdawać egzamin dojrzałości z końcem tegoż roku szkolnego tylko w charakterze eksternów. Jedynie w tym wypadku, gdy uczeń przeniósł się w czasie późniejszym, ale nie później niż d. 1 marca, bez zdawania egzaminu wstępnego i bez istotnej przerwy w nauce z jednej szkoły do drugiej wskutek zmiany miejsca zamieszkania rodziców, Kuratorjum na wniosek Rady Pedagogicznej może zezwolić na zdawanie w charakterze ucznia szkoły. W szkołach, posiadających ustrój semestralny, należy w zastosowaniu do uczniów, zdających w okresie zimowym, odpowiednio przesunąć wskazane terminy.

§ 17. Uczeń, nie dopuszczony do egzaminu dojrzałości i występujący ze szkoły, może zdawać egzamin dojrzałości w charakterze eksterna nie wcześniej, niż po upływie roku. Od szkoły otrzymuje roczne świadectwo z zaznaczeniem, że do egzaminu dojrzałości nie został dopuszczony.

§ 18. Przewodniczący ma prawo sprawdzić — o ile tą sprawą nie pokierował już uprzednio jako dyrektor szkoły — czy uczniowie, dopuszczeni do egzaminu dojrzałości przez szkołę, odpowiadają warunkom, wymienionym w §§ 15 i ew. 16. Uczniów, którzy tym warunkom nie odpowiadają, nie dopuści do egzaminu dojrzałości i zawiadomi o tem natychmiast Kuratorjum.

§ 19. Kandydaci przed początkiem egzaminu dojrzałości składają dyrekcji po jednej nienaklejonej fotografii w szkołach państwowych i niepaństwowych z prawami gimnazjum państwowego, po dwie w szkołach bez

praw gimnazjum państwowego i płacą takse egzaminacyjną w wysokości, oznaczonej przez Ministerstwo W. R. i O. P. dla danego rodzaju egzaminu.

Dyrekcja szkoły bez praw gimnazjum państwowego winna przekazać przed początkiem egzaminu dojrzałości wzmiankowane fotografie, metryki urodzenia kandydatów oraz odpis szczegółowego protokołu narady w sprawie dopuszczenia do egzaminu (p. § 14) wraz z wykazem ocen rocznych wyznaczonemu przez Kuratorjum przewodniczącemu Komisji Egzaminacyjnej.

§ 20. Kierownik lub kierowniczka szkoły powinni na początku ostatniego roku szkolnego zaznajomić uczniów kl. VIII z paragrafami Regulaminu egzaminów dojrzałości, dotyczącymi bezpośrednio młodzieży.

Typy i przedmioty zwyczajnego egzaminu dojrzałości.

§ 21. Zwyczajny egzamin dojrzałości odbywa się według zasad następujących:

Do przedmiotów egzaminu ustnego należy zawsze religia. Oprócz tego każdy abiturjent obiera kombinację z 4 przedmiotów egzaminacyjnych, a z tej liczby 3 przedmioty, z których zdaje egzaminy piśmienne. Obowiązują przy tem normy i ograniczenia, poniżej wyluszczone.

I. Zwyczajny egzamin dojrzałości typu matematyczno-przyrodniczego.

A. Przedmioty egzaminacyjne poza religią dzielą się na grupy:

1. a) język polski; b) historia wraz z nauką o Polsce współczesnej;

2. a) matematyka; b) fizyka wraz z chemją; c) przyrodoznawstwo (z wyłączeniem kursu klasy VIII, jeżeli abiturjent nie uczył się w niej tego przedmiotu);

3. język obcy nowożytny, którego abiturjent uczył się obowiązkowo w klasie VIII.

B. Każdy abiturjent wybiera z tych grup 4 przedmioty egzaminu ustnego w sposób następujący:

1 przedmiot z grupy 1-ej;

3 dowolne przedmioty z grup 2-ej i 3-ej razem wziętych.

C. Egzaminy piśmienne abiturjent zdaje:

z przedmiotu, wybranego z grupy pierwszej;

z dwu z pośród wybranych przedmiotów, należących do zespołu grup 2-ej i 3-ej, przytem jest wyłączone przyrodoznawstwo.

D. Na egzaminie piśmiennym z języka polskiego każdy zdający wybiera i opracowuje jeden z trzech tematów, bądź zaczerpniętych z lektury polskiej, bądź ogólnych;

z historii — każdy zdający wybiera i opracowuje jeden z trzech zadanych tematów;

z matematyki — abiturjenci rozwiązują jednego dnia dwa zadania, jedno algebraiczne, drugie bądź z geometrii z trygonometrią, bądź z geometrii analitycznej, bądź z geometrii wykreślnej;

z fizyki — jednego dnia dwa do czterech zadań z różnych dziedzin przedmiotu;

egzamin z języka obcego nowożytnego polega na opowiedzeniu w tym języku treści dwukrotnie przeczytanego tekstu obcojęzycznego lub na napisaniu wypracowania na jeden z trzech zadanych tematów; w drugim przypadku temat wybiera dowolnie każdy ze zdających.

II. Zwyczajny egzamin dojrzałości typu humanistycznego.

A. Przedmioty egzaminacyjne poza religią dzielą się na grupy:

1. a) język polski; b) historia wraz z nauką o Polsce współczesnej;
2. a) język łaciński; b) język obcy nowożytny, którego abiturjent uczył się obowiązkowo w klasie VIII;
3. a) matematyka; b) fizyka wraz z chemią.

B. Przedmioty egzaminu ustnego, oprócz religii, są następujące: oba przedmioty należące do grupy 1-ej; po jednym dowolnie wybranym przedmiocie z grup 2-ej i 3-ciej.

C. Egzamin piśmienny abiturjent zdaje: z jednego przedmiotu, należącego do grupy 1-ej; z wybranych przedmiotów, należących do grup 2-ej i 3-ej.

D. Na egzaminie piśmiennym z języka polskiego każdy zdający wybiera i opracowuje jeden z trzech tematów, bądź zaczerpniętych z lektury polskiej, bądź ogólnych;

z historii — każdy zdający wybiera i opracowuje jeden z trzech zadanych tematów;

z języka łacińskiego abiturjenci tłumaczą nieznany urywek prozy łacińskiej na język polski;

egzamin z języka obcego nowożytnego polega na opowiedzeniu w tym języku treści dwukrotnie przeczytanego tekstu obcojęzycznego lub na napisaniu wypracowania na jeden z trzech zadanych tematów; w drugim przypadku temat wybiera dowolnie każdy ze zdających;

na egzaminie z matematyki abiturjenci rozwiązują jednego dnia dwa zadania, jedno z algebry, drugie z geometrii z trygonometrią;

z fizyki — rozwiązują jednego dnia dwa do trzech zadań z różnych dziedzin przedmiotu.

IIIa. Zwyczajny egzamin dojrzałości nowego typu klasycznego.

A. Przedmioty egzaminacyjne poza religią dzielą się na grupy:

- 1) a) język polski, b) historia wraz z nauką o Polsce współczesnej;
- 2) a) język łaciński, b) język grecki, c) kultura klasyczna;
- 3) fizyka wraz z chemią.

B. Każdy abiturjent wybiera z tych grup 4 przedmioty w sposób następujący: 1 przedmiot z grupy 1-ej; 3 dowolne przedmioty z grup 2-ej i 3-ej, razem wziętych.

C. Egzamin piśmienny abiturjent zdaje:

z przedmiotu, wybranego z grupy 1-ej;

z dwu z pośród wybranych przedmiotów, należących do zespołu grup 2-ej i 3-ej, z wyłączeniem kultury klasycznej.

D. Na egzaminie piśmiennym z języka polskiego każdy zdający wybiera i opracowuje jeden z trzech tematów, bądź zaczerpniętych z lektury polskiej, bądź ogólnych;

z historii — każdy zdający wybiera i opracowuje jeden z trzech zadanych tematów;

z języka łacińskiego — abiturjenci tłumaczą nieznany urywek prozy łacińskiej na język polski;

z języka greckiego — tłumaczą nieznany urywek prozy greckiej na język polski;

z fizyki — rozwiązują jednego dnia dwa do trzech zadań z różnych dziedzin przedmiotu.

IIIb. Zwyczajny egzamin dojrzałości dawnego typu klasycznego.

A. Przedmioty egzaminacyjne poza religią dzielą się na grupy:

- 1) a) język polski, b) historia wraz z nauką o Polsce współczesnej;
- 2) a) język łaciński, b) język grecki;
- 3) a) matematyka, b) fizyka.

B. Przedmioty egzaminu ustnego, oprócz religii, są następujące:

oba przedmioty, należące do grupy 2-ej;

po jednym, dowolnie wybranym przedmiocie z grup 1-ej i 3-ej.

C. Egzamin piśmienny abiturjent zdaje:

z jednego przedmiotu, należącego do gr. 2-ej;

z wybranych przedmiotów, należących do grup 1-ej i 3-ej.

D. Na egzaminie piśmiennym z języka polskiego każdy zdający wybiera i opracowuje jeden z trzech tematów, bądź zaczerpniętych z lektury polskiej, bądź ogólnych;

z historii — każdy zdający wybiera i opracowuje jeden z trzech zadanych tematów;

z języka łacińskiego — abiturjenci tłumaczą nieznaną urywek prozy łacińskiej na język polski;

z języka greckiego — tłumaczą nieznaną urywek prozy greckiej na język polski;

z matematyki — rozwiązują jednego dnia dwa zadania: jedno z algebry, drugie z geometrii z trygonometrią;

z fizyki — rozwiązują jednego dnia dwa do trzech zadań z różnych dziedzin przedmiotu.

IV. Zwyczajny egzamin dojrzałości typu neohumanistycznego.

A. Przedmioty egzaminacyjne poza religią dzielą się na grupy:

- 1) a) język polski, b) historia wraz z nauką o Polsce współczesnej;
- 2) język obcy nowożytny, którego abiturjent uczył się obowiązkowo w klasie VIII;
- 3) a) matematyka, b) fizyka wraz z chemią.

B. Przedmioty egzaminu ustnego, oprócz religii, są następujące:

oba przedmioty, należące do grupy 1-ej;

dwa dowolnie wybrane z grup 2-ej i 3-ej, razem wziętych.

C. Egzamin piśmienny abiturjent zdaje:

z jednego przedmiotu, należącego do grupy 1-ej;

z wybranych przedmiotów, należących do zespołu grup 2-ej i 3-ej.

D. Na egzaminie piśmiennym z języka polskiego każdy zdający wybiera i opracowuje jeden z trzech tematów, zaczerpniętych z lektury polskiej i nauki o języku lub ogólnych;

z historii — każdy zdający wybiera i opracowuje jeden z trzech zadanych tematów;

z języka obcego nowożytnego — abiturjenci tłumaczą nieznaną urywek prozy na język polski lub piszą wypracowanie w tym języku obcym na jeden z trzech zadanych tematów, wybrany dowolnie przez każdego ze zdających;

z matematyki — rozwiązują jednego dnia dwa zadania: jedno z algebry, drugie z geometrii z trygonometrią;

z fizyki — rozwiązują jednego dnia dwa do czterech zadań z różnych dziedzin przedmiotu.

Typy i przedmioty rozszerzonego egzaminu dojrzałości.

§ 22. Rozszerzony egzamin dojrzałości odbywa się według zasad następujących:

Abiturjenci zdają egzaminy piśmienne z 4 przedmiotów; liczba przedmiotów egzaminu ustnego wynosi 7 lub 8, zależnie od typu egzaminu. Abiturjentom nie przysługuje wogóle prawo wyboru przedmiotów egzaminacyjnych z wyjątkiem jedynie języka obcego nowożytnego, o ile uczyli się w klasie VIII obowiązkowo dwu języków obcych nowożytnych.

W zastosowaniu do każdego z poszczególnych egzaminów piśmiennych obowiązują odpowiednio wskazówki, podane w punktach I D, II D, IIIa D, IIIb D i IV D § 21-ego.

I. Rozszerzony egzamin dojrzałości typu matematyczno - przyrodniczego.

A. Abiturjenci zdają egzaminy piśmienne:

1) z języka polskiego, 2) z matematyki, 3) z fizyki, 4) z języka obcego nowożytnego, którego się dany abiturjent uczył obowiązkowo w klasie VIII.

B. Przedmioty egzaminu ustnego są następujące:

1) religia, 2) język polski, 3) język obcy nowożytny, 4) historia wraz z nauką o Polsce współczesnej, 5) matematyka, 6) fizyka wraz z chemią, 7) przyrodznawstwo (z wyłączeniem kursu klasy VIII, jeżeli abiturjent nie uczył się w niej tego przedmiotu).

II. Rozszerzony egzamin dojrzałości typu humanistycznego.

A. Abiturjenci zdają egzaminy piśmienne:

1) z języka polskiego, 2) z języka łacińskiego, 3) z matematyki, 4) z języka obcego nowożytnego, którego się dany abiturjent uczył obowiązkowo w klasie VIII.

B. Przedmioty egzaminu ustnego są następujące:

1) religia, 2) język polski, 3) język łaciński, 4) język obcy nowożytny, 5) historia wraz z nauką o Polsce współczesnej, 6) matematyka, 7) fizyka wraz z chemią.

IIIa. Rozszerzony egzamin dojrzałości nowego typu klasycznego.

A. Abiturjenci zdają egzaminy piśmienne:

1) z języka polskiego, 2) z języka łacińskiego, 3) z języka greckiego, 4) z fizyki.

B. Przedmioty egzaminu ustnego są następujące:

1) religia, 2) język polski, język łaciński, 4) język grecki, 5) kultura klasyczna, 6) język obcy nowożytny, którego dany abiturjent uczył się obowiązkowo w klasie VIII, 7) historia wraz z nauką o Polsce współczesnej, 8) fizyka wraz z chemią.

IIIb. Rozszerzony egzamin dojrzałości dawnego typu klasycznego.

A. Abiturjenci zdają egzaminy piśmienne:

1) z języka polskiego, 2) z języka łacińskiego, 3) z języka greckiego, 4) z matematyki.

B. Przedmioty egzaminu ustnego są następujące:

1) religia, 2) język polski, 3) język łaciński, 4) język grecki, 5) język obcy nowożytny, którego dany abiturjent uczył się obowiązkowo w klasie VIII, 6) historia wraz z nauką o Polsce współczesnej, 7) matematyka.

IV. Rozszerzony egzamin dojrzałości typu neohumanistycznego.

A. Abiturjenci zdają egzaminy piśmienne:

1) z języka polskiego, 2) z historii, 3) z języka obcego nowożytnego, którego dany abiturjent uczył się obowiązkowo w klasie VIII, 4) z matematyki.

B. Przedmioty egzaminu ustnego są następujące:

1) religja, 2) język polski, 3) język obcy nowożytny, 4) historia, 5) nauka o Polsce współczesnej, 6) matematyka, 7) fizyka wraz z chemią.

Wyznaczanie tematów wypracowań piśmiennych.

§ 23. Nauczyciele, uczący w klasie ósmej tych przedmiotów, z których mają się odbywać egzaminy piśmienne, wręczają kierownikowi szkoły proponowane przez siebie tematy, a mianowicie: po trzy tematy w tych wypadkach, gdy sami zdający wybierają jeden z zadanych tematów, oraz po dwa tematy z pozostałych przedmiotów. Kierownik podpisuje tematy z każdego przedmiotu, stwierdzając w ten sposób, że je uważa za odpowiednie dla swoich uczniów, poczem wszystkie tematy wysyła do Kuratorjum w zapieczętowanej kopercie listem poleconym z zachowaniem terminu, wskazanego w § 13. Do zadań matematycznych i fizycznych należy dołączać na osobnych arkuszach szczegółowe rozwiązania.

Tematy, proponowane przez szkołę, winny być zachowane w bezwzględnej tajemnicy.

§ 24. Kuratorjum Okręgu Szkolnego po zapoznaniu się z nadesłanymi propozycjami ustala wspólne tematy egzaminacyjne — z uwzględnieniem, w miarę potrzeby, różnic pomiędzy typami egzaminów — dla Komisji, mających egzaminy piśmienne w jednym terminie, a mianowicie: po 6 tematów z przedmiotów, z których tematy wybierają abiturjenci, a po 3 z pozostałych przedmiotów egzaminu piśmiennego. Kuratorjum może przy rozstrzygnięciu tej sprawy bądź wybierać z tematów nadesłanych bez modyfikacji, bądź przerabiać je, bądź dawać tematy własne.

Do narad nad ustalaniem tematów z każdego przedmiotu Kuratorjum może wzywać jednego lub więcej specjalistów z pośród kierowników i nauczycieli gimnazjów państwowych. Powołani specjaliści mają głos doradczy i są zobowiązani do bezwzględnej tajemnicy.

Wyznaczanie tematów dla uczniów szkół bez praw gimnazjum państwowego odbywa się według § 65.

Przed początkiem egzaminów piśmiennych Kuratorjum wręcza ustalone tematy w zapieczętowanych i osobnych dla każdego przedmiotu kopertach przewodniczącemu Państwowej Komisji Egzaminacyjnej lub dyrektorowi szkoły, zastępującemu go na egzaminach piśmiennych.

§ 25. W dzień egzaminu piśmiennego bezpośrednio przed jego rozpoczęciem dyrektor szkoły, należący do Komisji na zasadzie § 3 lub § 4, otwiera doręczoną mu przez przewodniczącego lub Kuratorjum Okręgu Szkolnego kopertę z tematami z danego przedmiotu w obecności co najmniej jednego dyżurującego na tym egzaminie członka Komisji egzaminacyjnej (p. § 27). Na egzaminach z przedmiotów, z których Kuratorjum nadsyła trzy tematy, wyboru jednego z nich dokonywa dyrektor szkoły po porozumieniu się z odpowiednim nauczycielem klasy ósmej, niezależnie od tego, czy ten nauczyciel jest członkiem Komisji Egzaminacyjnej, czy nim nie jest. Wybór tematu przez szkołę nie powinien się odbywać w obecności zdających. W ten sam sposób przy otrzymaniu sześciu tematów dyrektor wybiera

trzy z nich i te tylko ogłasza abiturjentom, z których każdy dokonywa wyboru jednego tematu zgodnie z odpowiednimi punktami §§ 21 i 22.

§ 26. W celu ułatwienia Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego kontroli nad przebiegiem i poziomem egzaminów piśmiennych Kuratorjum każdego Okręgu Szkolnego wysyła do Ministerstwa w każdym dniu, przeznaczonym na te egzaminy, tematy, które są w tym dniu ujawniane w Komisjach.

Wykonywanie wypracowań piśmiennych.

§ 27. Abiturjenci opracowują tematy, zadane na egzaminie piśmiennym, w odpowiedniej sali szkolnej pod kontrolą przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej (lub zastępującego go dyrektora szkoły) i jednego lub więcej wyznaczonych przez niego członków Komisji. Poza tem Kuratorjum może zezwolić na obecność właściciela (lki) szkoły niepaństwowej z prawami gimnazjum państwowego. Obecność innych osób, z wyjątkiem powołanych z urzędu do wykonywania kontroli nad szkolnictwem lub delegowanych specjalnie w § 10-ym, jest wyłączona.

§ 28. Jeżeli w lokalu szkolnym niema sali, odpowiadającej rozmiarami i urządzeniem wymaganiom, jakie w tym względzie postawić należy, to egzaminy piśmienne odbędą się w sali innej szkoły, lub w innym lokalu. Przewodniczący Komisji lub zastępujący go dyrektor szkoły winien przed początkiem egzaminów piśmiennych rozstrzygnąć tę sprawę.

§ 29. Na wypracowanie z języka polskiego i historii przeznaczają się 5 godzin, na zadania z matematyki w każdym wypadku i fizyki przy zdawaniu egzaminów typu matematyczno-przyrodniczego i neohumanistycznego po 4 godziny, na inne wypracowania po 3 godziny, bez włączenia czasu, zużytego na zadawanie (dyktowanie, czytanie) abiturjentom tematów. W czasie egzaminu przerw zbiorowych urządzić nie wolno.

§ 30. Teksty łacińskie i greckie winny być napisane na tablicy, albo rozdane abiturjentom w egzemplarzach odpowiedniego wydawnictwa lub w postaci specjalnych odbitek.

§ 31. Zdającym nie wolno przynosić ze sobą na egzamin papieru, książek, ani pomocy naukowych prócz tablic logarytmicznych i przyborów rysunkowych na egzamin z matematyki i fizyki. Papier z pieczęcią szkoły otrzymują oni z rąk członków Komisji na samym egzaminie. Przed opuszczeniem sali winni zwrócić wszystkie otrzymane arkusze.

§ 32. Jeżeli abiturjent podczas egzaminu piśmiennego korzysta z cudzej pracy, posługuje się niedozwolonemi środkami pomocniczymi lub innym w tem dopomaga, przewodniczący lub zastępujący go dyrektor szkoły usunie go od udziału w tym egzaminie, poczem zadecyduje, czy abiturjent ma być zupełnie usunięty od dalszych egzaminów, czy też może je zdawać.

W drugim wypadku przewodniczący lub zastępujący go dyrektor szkoły ma prawo uznać wypracowanie za niedostateczne, lub też zażądać, aby abiturjent napisał drugie wypracowanie z tego samego przedmiotu na temat, zadany przez przewodniczącego lub zastępującego go dyrektora w porozumieniu z egzaminatorem z tego przedmiotu.

§ 33. W protokóle każdego egzaminu piśmiennego należy zapisać wśród innych danych, dotyczących jego przebiegu, temat wypracowania, nazwiska obecnych członków Komisji Egzaminacyjnej, nazwiska zdających i czas oddania wypracowania przez każdego z nich.

Ocenianie wyniku egzaminów piśmiennych.

§ 34. Wypracowania egzaminacyjne ocenia egzaminator z danego przedmiotu. Podkreśla on błędy, zaznaczając ich rodzaj na marginesie. Ocenę wyraża słowami (nie cyfrą), używając czterech następujących stopni: bardzo dobrze, dobrze, dostatecznie i niedostatecznie. Ocena powinna być poparta szczegółowym uzasadnieniem, określającym zalety i braki wypracowania.

Wypracowanie z matematyki lub fizyki, wykonane jednego dnia, ocenia się jednym stopniem, chociażby polegało na rozwiązywaniu więcej niż jednego zadania.

§ 35. Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej przegląda wszystkie wypracowania i ustala za nie oceny ostateczne. Może on przytem zmienić ocenę egzaminatora, winien jednak wówczas umotywić swoją decyzję piśmiennie przy ustalonej ocenie.

Dyrektorowi szkoły, należącemu do Komisji na zasadzie § 3 lub § 4, przysługuje prawo odwołania się do Kuratorjum w sprawie oceny wypracowania piśmiennego, ale tylko wówczas, gdy przewodniczący zmienił ocenę egzaminatora i gdy ta zmiana powoduje niedopuszczenie do egzaminu ustnego, przytem odpowiednia deklaracja winna być złożona nie później niż na posiedzeniu, przewidzianem w § 47.

§ 36. Po ustaleniu ocen pozostali członkowie Komisji mają prawo zapoznać się z wypracowaniami.

Dopuszczenie do egzaminu ustnego i zwalnianie od tego egzaminu.

§ 37. Przed egzaminem ustnym Komisja Egzaminacyjna omawia i zestawia wyniki egzaminów piśmiennych, stwierdza — z wyjątkiem wypadku odwołania się do Kuratorjum, przewidzianego w § 35 — uzyskanie lub nieuzyskanie przez poszczególnych abiturjentów warunków dopuszczenia do egzaminu ustnego, ewentualnie rozstrzyga sprawę dopuszczenia jednego lub więcej abiturjentów na podstawie drugiej części § 38-go, oraz ustala, jakie należy zastosować zwolnienia na mocy § 39. Gdy zachodzi wątpliwość, czy wypracowanie zostało wykonane samodzielnie, Komisja ma prawo zarządzić wykonanie nowego wypracowania.

§ 38. Do egzaminu ustnego nie mogą być dopuszczeni abiturjenci, którzy ze wszystkich piśmiennych wypracowań egzaminacyjnych lub z większości tych wypracowań otrzymali oceny niedostateczne.

Z abiturjentów, którzy otrzymali oceny niedostateczne z połowy lub mniejszości wypracowań piśmiennych, Komisja Egzaminacyjna na wniosek przewodniczącego może nie dopuścić do egzaminu ustnego tych, którzy wykazali co najmniej w jednym wypracowaniu rażącą nieudolność lub nawet nie zaczęli go pisać.

§ 39. Zasady zwalniania od egzaminów ustnych z poszczególnych przedmiotów są następujące:

A. Przy zdawaniu zwyczajnego egzaminu dojrzałości.

Abiturjent jest zwolniony:
od egzaminu ustnego z religji, jeżeli otrzymał w klasie ósmej ocenę roczną bardzo dobrą lub dobrą;

od egzaminu ustnego z przedmiotu, z którego zdaje egzamin piś-

mienny, jeżeli otrzymał zarówno ocenę roczną w klasie ósmej jak ocenę za wypracowanie egzaminacyjne co najmniej dobrą.

Abiturjent może zdawać egzamin ustny z przedmiotu, z którego mu przysługuje zwolnienie, jedynie na własne życzenie, o ile zgodzi się na to przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej.

B. Przy zdawaniu rozszerzonego egzaminu dojrzałości.

Abiturjent jest zwolniony za zgodą przewodniczącego Komisji:

od egzaminu ustnego z każdego przedmiotu, z którego otrzymał zarówno ocenę roczną w klasie ósmej (siódmej — w zastosowaniu do historii przy egzaminie typu neohumanistycznego) jak ocenę za wypracowanie egzaminacyjne co najmniej dobrą;

od egzaminu ustnego z przedmiotu, z którego nie zdaje egzaminu piśmiennego, jeżeli otrzymał z tego przedmiotu w klasach siódmej i ósmej oceny roczne co najmniej dobre; oprócz tego: przy zdawaniu egzaminu typu matematyczno-przyrodniczego — od egzaminu ustnego z przyrodoznawstwa ze względu na otrzymanie rocznej oceny dobrej lub bardzo dobrej tylko w klasie siódmej, jeżeli nie uczył się tego przedmiotu w klasie ósmej, przy zdawaniu egzaminu typu neohumanistycznego — od egzaminu ustnego z nauki o Polsce współczesnej, jeżeli otrzymał roczną ocenę dobrą lub bardzo dobrą w klasie ósmej.

Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej może w poszczególnych wypadkach, w celu zdobycia dokładniejszej opinii bądź o uczniu (uczennicy), bądź o systemie pracy w szkole, żądać zdawania egzaminu ustnego mimo spełnienia wskazanych warunków. Żądanie to winno być postawione na posiedzeniu, przewidzianem w § 37, przytem przewodniczący nie jest obowiązany do podawania motywów.

Przygotowania do egzaminu ustnego.

§ 40. Na egzamin ustny należy przygotować w sali egzaminacyjnej: wykazy ocen, otrzymanych przez abiturjentów w klasach VIII i VII; protokoły egzaminu dojrzałości, sporządzone według załączonego wzoru A z wpisaniem ocenami rocznymi abiturjentów, oraz ocenami z egzaminu piśmiennego; wypracowania egzaminacyjne abiturjentów; prace piśmienne (i ew. rysunki), wykonane w ostatnim roku nauki szkolnej; potrzebne do egzaminu teksty autorów polskich i obcych w dostatecznej liczbie egzemplarzy; mapy geograficzne; przyrządy, używane przy nauce fizyki, preparaty, modele i tablice przyrodnicze, o ile ma się odbywać egzamin z fizyki, przyrodoznawstwa.

§ 41. Przewodniczący przed egzaminem ustnym dzieli abiturjentów na grupy. Egzamin ustny każdej grupy odbywa się oddzielnie i nie może rozciągać się dłużej niż na jeden dzień.

Sposób egzaminowania.

§ 42. Czas trwania egzaminu ustnego jednego abiturjenta nie powinien przekraczać $1\frac{1}{2}$ godz., jeżeli abiturjent zdaje egzamin zwyczajny, 2 godzin, jeżeli zdaje egzamin rozszerzony. Gdy abiturjent jest zmęczony egzaminem, przewodniczący pozwala mu odpocząć w sali egzaminacyjnej lub poza nią; w każdym razie abiturjenta nie należy pytać bez przerwy dłużej niż 30 minut.

§ 43. Ustny egzamin dojrzałości odbywa się w zasadzie wobec wszystkich członków Komisji Egzaminacyjnej, uprawnionych do głosowania

w sprawie danego abiturjenta (p. § 8). Poza tem mogą mu się przysłu-
chiwać w czasie wolnym od własnych obowiązków szkolnych nauczyciele
szkoły, nie będący członkami Komisji, oraz przy zdawaniu przez uczniów
szkoły niepaństwowej z prawami gimnazjum państwowego — jej właściciel
(lka) lub delegat instytucji, utrzymującej szkołę, jednak bez prawa głosu.
Podczas narad Komisji nad ostatecznym wynikiem egzaminu każdego
abiturjenta, przewidzianych w § 47, osoby, przysłuchujące się egzaminowi,
nie mogą być obecne.

§ 44. Przewodniczący ustanawia kolejność przedmiotów egzaminu,
oraz czas trwania egzaminu z każdego przedmiotu w granicach, zakreślonych
przez § 42. Z danego przedmiotu egzaminuje powołany do tego
członek Komisji; w razie potrzeby przewodniczący wyznacza jego zastępcę
z pośród Komisji Egzaminacyjnej lub z poza niej (z poza Komisji tylko
w razie nieprzewidzianej nieobecności egzaminatora i braku fachowych
członków Komisji). Inni członkowie Komisji mogą brać udział w egzami-
nowaniu za zgodą przewodniczącego.

Przewodniczący ma prawo brać czynny udział w egzaminowaniu
z każdego przedmiotu. To samo się stosuje do przedstawicieli Minister-
stwa W. R. i O. P. i Kuratorjum, z urzędu powołanych do wykonywania
kontrolni nad szkolnictwem, o ile są obecni na egzaminie.

§ 45. Pytania na egzaminie ustnym powinny zmierzać do zbadania,
jaki jest stopień rozwoju i wyrobienia umysłowego abiturjenta, jak grun-
townie on sobie przyswoił zasadnicze składniki wykształcenia ogólnego,
jak dalece nad swą wiedzą panuje i jak umie ją stosować. Pytań dro-
biazgowych, wymagających jedynie wysiłku pamięci, zadawać nie należy.

§ 46. Ocenę odpowiedzi ustnej z poszczególnego przedmiotu Komisja
Egzaminacyjna ustala po wysłuchaniu wniosku egzaminatora z danego
przedmiotu i wyraża ją jednym z czterech stopni: bardzo dobrze, dobrze,
dostatecznie, niedostatecznie.

Ocena ostatecznego wyniku egzaminu dojrzałości.

§ 47. Bezpośrednio po egzaminie ustnym danej grupy abiturjentów
Komisja Egzaminacyjna ustala dla każdego z nich oceny ostateczne ze
wszystkich przedmiotów egzaminu na podstawie: 1) wyniku egzaminów
piśmiennych, 2) wyniku egzaminów ustnych, 3) postępów w ciągu pobytu
abiturjenta w szkole, 4) opinii członków Komisji o jego dojrzałości umy-
słowej. Oceny te Komisja wyraża zapomocą czterech stopni, wymienio-
nych w § 46.

§ 48. Abiturjent zdał egzamin dojrzałości, jeżeli ze wszystkich przed-
miotów otrzymał oceny ostateczne nie niższe od dostatecznych.

§ 49. A. Jeżeli abiturjent zdaje zwyczajny egzamin dojrzałości, nie
może uzyskać świadectwa dojrzałości w razie otrzymania ostatecznej oceny
niedostatecznej z jakiegokolwiek przedmiotu egzaminacyjnego.

B. Abiturjenta, który, zdając rozszerzony egzamin dojrzałości, otrzy-
mał wprawdzie ostateczną ocenę niedostateczną z jednego przedmiotu egza-
minacyjnego, ale zato z innych przedmiotów egzaminacyjnych ma co naj-
mniej trzy oceny dobre lub bardzo dobre, Komisja może uznać za dojrza-
łego, jeżeli braki nie są rażące, oraz jeżeli abiturjent nie ma na zasadzie
§ 15 jednej niedostatecznej oceny rocznej z przedmiotu, nie należącego do
przedmiotów egzaminacyjnych.

Abiturjent, który otrzymał w ostatecznym wyniku egzaminu dwie lub więcej ocen niedostatecznych, nie może być uznanym za dojrzałego.

§ 50. Uchwale Komisji o wyniku ostatecznym egzaminu dojrzałości mają prawo sprzeciwić się: przewodniczący i dyrektor szkoły, należący do Komisji na zasadzie § 3 lub § 4. Sprawa wraz z odpowiednimi protokołami i wypracowaniami piśmiennymi abiturjenta musi być wówczas przesłana do Kuratorjum, które ją rozstrzyga ostatecznie.

§ 51. Po zakończeniu narady i podpisaniu protokołów egzaminu dojrzałości przez członków Komisji przewodniczący ogłasza abiturjentom danej grupy ostateczny wynik egzaminu dojrzałości, przytem w wypadku, przewidzianym w § 50, abiturjent otrzymuje tylko wiadomość, że sprawa jego idzie do rozstrzygnięcia do Kuratorjum, bez żadnych szczegółów i oświetleń.

Protokół egzaminu dojrzałości prowadzi się dla każdego ucznia osobna według załączonego wzoru A.

Świadectwo dojrzałości.

§ 52. Kto zdał egzamin dojrzałości, dostaje świadectwo dojrzałości, sporządzone według załączonego wzoru C.

§ 53. Świadectwo dojrzałości podpisują wszyscy członkowie Komisji Egzaminacyjnej, głosujący w sprawach danego kandydata. Świadectwo to nie jest ważne bez pieczęci Kuratorjum, gdy chodzi o ucznia gimnazjum niepaństwowego, lub pieczęci gimnazjum państwowego, gdy chodzi o jego ucznia.

§ 54. Kandydat, który nie zdał jako uczeń szkoły zwyczajnego lub rozszerzonego egzaminu dojrzałości i opuścił szkołę, może zdawać raz jeszcze egzamin tego samego rodzaju, typu, z tych samych przedmiotów i z temi samymi zwolnieniami od egzaminów ustnych, niezależnymi od wyniku egzaminów piśmiennych, najwcześniej w następnym normalnym okresie egzaminów dla abiturjentów (p. § 12), nie później zaś niż przed upływem dwóch lat.

Zarówno w tym wypadku, jak w innych, obowiązuje również zasada ogólna:

Egzamin dojrzałości można zdawać w jakiegokolwiek postaci najwyżej trzy razy.

§ 55. Odstąpienie od egzaminu lub niestawienie się na egzamin w którejkolwiek fazie jego przebiegu jest równoznaczne z niezdaniem go, o ile nie zostało usprawiedliwione przez chorobę lub inną poważną przyczynę; w tych wypadkach zdający powinien się usprawiedliwić na piśmie, załączając odpowiednie zaświadczenie. Komisja Egzaminacyjna, a po jej rozwiązaniu Kuratorjum rozstrzyga, czy przytoczone powody są wystarczające i ew. wyznacza termin zdawania bądź całego egzaminu dojrzałości, bądź brakujących egzaminów.

§ 56. Abiturjent, który egzaminu dojrzałości nie zdał, o ile opuszcza szkołę, otrzymuje roczne świadectwo z klasy VIII, w którym szkoła zaznacza, że do egzaminu dojrzałości dopuszczony został, że go jednak nie zdał.

Protokoły egzaminów dojrzałości.

§ 57. Z czynności Komisji Egzaminacyjnej należy spisać następujące protokoły, podpisane przez wszystkich członków Komisji, biorących udział w danym egzaminie lub naradzie:

1) protokoły z każdego egzaminu piśmiennego, do których dołącza się wypracowania abiturjentów (p. § 33),

2) protokół posiedzenia, poświęconego sprawie dopuszczenia abiturjentów do egzaminu ustnego i zwolnień od egzaminów ustnych (p. § 37),

3) protokoły egzaminu dojrzałości (p. §§ 40 i 51),

4) zestawienie ostatecznych wyników całego egzaminu.

Do tych protokółów dołącza się jeszcze protokół narady szkolnej w sprawie dopuszczenia uczniów klasy VIII do egzaminów dojrzałości.

§ 58. Wszystkie dokumenty, wymienione w § 57, szkoła państwowa lub niepaństwowa z prawami gimnazjum państwowego przechowuje w swoim archiwum z obowiązkiem przesłania ich na żądanie do Kuratorjum lub okazania na miejscu władzom szkolnym. W razie zwinięcia szkoły niepaństwowej dokumenty winny być przekazane Kuratorjum.

§ 59. Przewodniczący składa władzy, która go mianowała, sprawozdanie z prac Komisji Egzaminacyjnej.

Wynagrodzenie członków Komisji Egzaminacyjnej.

§ 60. Członkowie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, prócz dyrektora danej szkoły, pobierają za swą pracę wynagrodzenie w wysokości oznaczonej przez Ministerstwo W. R. i O. P., o ile nie są nauczycielami abiturjentów, których egzaminują.

CZEŚĆ TRZECIA.

Egzaminy dla eksternów.

Egzamin dojrzałości.

§ 61. Kuratorja Okręgów Szkolnych ogłaszają dwa razy do roku terminy egzaminów dla eksternów i eksternistek, oraz terminy składania podań o dopuszczenie do tych egzaminów.

§ 62. Eksterni i eksternistki, pragnący otrzymać świadectwo dojrzałości, zwracają się z podaniem o dopuszczenie do egzaminu dojrzałości i wskazanie im Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Kuratorjum tego okręgu szkolnego, w którym zamieszkują lub w którym uczęszczali ostatnio do wyższych klas gimnazjalnych. W podaniu należy wskazać wydział gimnazjum, obrany zgodnie z § 66, i zaznaczyć, z którego z trzech języków obcych nowożytnych: angielskiego, francuskiego lub niemieckiego ekstern (istka) chce zdawać, oraz — przy zastosowaniu programu wydziału matematyczno-przyrodniczego — czy pragnie zdawać z kursu przyrodoznawstwa, wyznaczonego na klasę VIII.

Do podania należy dołączyć:

- 1) metrykę urodzenia,
- 2) życiorys własnoręcznie napisany z dokładnem wskazaniem, gdzie ekstern lub eksternistka się uczył (a), gdzie, kiedy i jakie składał (a) już egzaminy, jak przygotował (a) się do egzaminów dojrzałości,
- 3) świadectwa szkolne, o ile je posiada,
- 4) wykaz lektury z języka polskiego i języków obcych,
- 5) kwit kasy skarbowej, świadczący o wpłaceniu taksy egzaminacyjnej, której wysokość określa Ministerstwo W. R. i O. P.,
- 6) dwie nienaklejone fotografie, zaopatrzone własnoręcznym podpisem,

7) świadectwo moralności, wystawione przez władze kompetentne miejsca zamieszkania.

§ 63. Wskazanie danych niedokładnych lub niezgodnych z rzeczywistością może spowodować niedopuszczenie do egzaminu dojrzałości lub unieważnienie już wydanego świadectwa dojrzałości.

§ 64. Do egzaminu dojrzałości mogą być dopuszczeni tylko ci eksterni (stki), którzy mają w chwili rozpoczęcia się egzaminu co najmniej 17^{1/2} lat życia.

§ 65. Kuratorjum Okręgu Szkolnego dopuszcza eksternów i eksternistki do egzaminu dojrzałości, wyznacza im Państwowe Komisje Egzaminacyjne oraz terminy egzaminów, ustala tematy egzaminów piśmiennych, a mianowicie po 3 tematy z przedmiotów, z których wybór tematu jest pozostawiony zdającym, po jednym z innych przedmiotów.

§ 66. Ekstern (istka) zdaje egzamin dojrzałości według programu jednego z wydziałów (typów) gimnazjum państwowego, który obiera sobie dowolnie, z wyłączeniem wydziału neohumanistycznego. Egzamin dojrzałości dla eksternów i eksternistek składa się z dwu części.

§ 67. Część pierwsza egzaminu dojrzałości dla eksternów i eksternistek jest egzaminem ustnym (z wyjątkiem egzaminu z rysunku). Eksterni (istki) zdają z następujących przedmiotów:

II. Przy zastosowaniu programu wydziału matematyczno - przyrodniczego:

- 1) z geografji,
- 2) z rysunku,
- 3) z propedeutyki filozofji — tylko wówczas, gdy ekstern nie pragnie zdawać z kursu przyrodoznawstwa, wyznaczonego na klasę VIII.

II. Przy zastosowaniu programu gimnazjum humanistycznego:

- 1) z geografji,
- 2) z przyrodoznawstwa,
- 3) z propedeutyki filozofji.

IIIa. Przy zastosowaniu programu wydziału klasycznego nowego typu:

- 1) z geografji,
- 2) z matematyki,
- 3) z przyrodoznawstwa,
- 4) z propedeutyki filozofji.

IIIb. Przy zastosowaniu programu gimnazjum klasycznego dawnego typu:

- 1) z geografji,
- 2) z fizyki,
- 3) z przyrodoznawstwa,
- 4) z propedeutyki filozofji.

Kuratorja mogą jednak nie żądać zdawania z propedeutyki filozofji w tych Okręgach, w których tego przedmiotu niema w znacznej części gimnazjów państwowych. Odpowiednia decyzja winna być ogłoszona we właściwym czasie.

Do przeprowadzenia I części egzaminu dojrzałości Kuratorjum Okręgu Szkolnego powołuje państwowe Komisje Egzaminacyjne, złożone z przewodniczącego i egzaminatorów z poszczególnych przedmiotów. Komisje te

po skończonym egzaminie dopuszczają eksternów do zdawania II części egzaminu dojrzałości. Do zdawania drugiej części nie mogą być dopuszczeni eksterni, którzy w I części egzaminu otrzymali więcej niż jedną ocenę niedostateczną. Protokoły egzaminu sporządza się według załączanego wzoru B. Komisje odsyłają je do Kuratorjum Okręgu Szkolnego, o ile Kuratorjum inaczej nie zarządzi.

Ekstern, dopuszczony do II części egzaminu dojrzałości, zachowuje to prawo w ciągu lat dwóch, chociażby II części egzaminu nie zdał lub się do niej w najbliższym terminie nie stawił.

§ 68. Kuratorjum może zwolnić eksterna od egzaminu z niektórych lub wszystkich przedmiotów części I egzaminu dojrzałości na podstawie załączonych do podania świadectw szkolnych, o ile uzna te świadectwa i zawarte w nich oceny za dostateczny dowód przyswojenia sobie przez niego tych przedmiotów w zakresie programu obranego wydziału gimnazjum państwowego. Kuratorjum może również upoważnić do decyzyj w tych sprawach przewodniczącego odpowiedniej Komisji Egzaminacyjnej.

§ 69. Kuratorjum Okręgu Szkolnego do przeprowadzenia II części egzaminu dojrzałości dla eksternów powołuje osobne Państwowe Komisje Egzaminacyjne, złożone z przewodniczącego i egzaminatorów z poszczególnych przedmiotów, może jednak zarządzić, o ile się to okaże technicznie wykonalne, zdawanie niektórych lub wszystkich egzaminów piśmiennych wraz z abiturjentami gimnazjów państwowych i pod kontrolą członków Komisyj, powołanych do egzaminowania tych abiturjentów.

§ 70. Część druga egzaminu dojrzałości dla eksternów i eksternistek różniczkuje się według typów, przewidzianych w § 22, z wyłączeniem typu neohumanistycznego, i obejmuje odpowiednio te same przedmioty z tą różnicą, że liczba egzaminów piśmiennych wynosi nie 4 lecz 5, a mianowicie:

I. Przy zastosowaniu programu wydziału matematyczno-przyrodniczego eksterni zdają egzaminy piśmienne.

- 1) z języka polskiego,
- 2) z matematyki — jednego dnia dwa zadania, jedno z algebry, drugie z geometrii analitycznej,
- 3) z matematyki — drugiego dnia jedno zadanie z geometrii z trygonometrią,
- 4) z fizyki,
- 5) z języka obcego nowożytnego, wybranego przez eksterna zgodnie z § 62.

Egzamin ustny z przyrodoznawstwa ekstern zdaje bądź z uwzględnieniem kursu klasy VIII, bądź z wyłączeniem tego kursu, zgodnie z oświadczeniem, złożonym poprzednio (p. §§ 62, 67).

II. Przy zastosowaniu programu wydziału humanistycznego eksterni zdają egzaminy piśmienne:

- 1) z języka polskiego, 2) z języka łacińskiego, 3) z matematyki,
- 4) z fizyki, 5) z języka obcego nowożytnego, wybranego zgodnie z § 62.

IIIa. Przy zastosowaniu programu wydziału klasycznego nowego typu eksterni zdają egzaminy piśmienne:

- 1) z języka polskiego, 2) z języka łacińskiego, 3) z języka greckiego,
- 4) z fizyki, 5) z języka obcego nowożytnego, wybranego zgodnie z § 62.

IIIb. Przy zastosowaniu programu gimnazjum klasycznego dawnego typu eksterni zdają egzaminy piśmienne:

1) z języka polskiego, 2) z języka łacińskiego, 3) z języka greckiego, 4) z matematyki, 5) z języka obcego nowożytnego, wybranego zgodnie z § 62.

W zastosowaniu do poszczególnych egzaminów piśmiennych obowiązują odpowiednio wskazówki, podane w punktach I D, II D, IIIa D, IIIb D § 21-go, z wyjątkiem matematyki przy zdawaniu według programu wydziału matematyczno-przyrodniczego, oraz z tem uzupełnieniem, że wskazówki w p. II. D § 21-go, dotyczące zdawania języka obcego nowożytnego, stosują się również do wydziałów klasycznych.

§ 71. Do części drugiej egzaminu dojrzałości dla eksternów stosują się następujące paragrafy lub ustępy niniejszego regulaminu ze wskazanymi poniżej zmianami oraz zamianą nazwy „abiturjent“ wszędzie, gdzie występuje, na „ekstern“:

§§ 8, 9, 10, 11;

ustęp ostatni § 24-go;

§§ 26, 27 bez wyrazu „szkolnej“ po „sali“ i bez drugiego zdania, 29 bez wyrazów „i neohumanistycznego“, 30, 31 z zamianą wyrazów „pieczęcią szkoły“ na „pieczęcią instytucji, wskazanej przez Kuratorjum“, 32 z zamianą ustępu drugiego na zdanie następujące:

„W drugim wypadku ocena ujemna danego wypracowania, względnie zarządzenie wykonania przez eksterna nowego wypracowania na temat, zadany w porozumieniu z egzaminatorem tego przedmiotu, należy zasadniczo do zakresu działania przewodniczącego właściwej Komisji Egzaminacyjnej (p. § 69), o ile Kuratorjum inaczej nie postanowi“;

§§ 33, 34 z dodatkiem:

„Eksterni, zdający egzamin typu matematyczno-przyrodniczego, otrzymują dwie oceny z matematyki, liczone osobno — po jednej za wypracowanie, pisane w każdym z dwu dni“;

pierwszy ustęp § 35-go;

§§ 36, 37 z wyłączeniem omówienia wypadku odwołania się do Kuratorjum oraz sprawy zwolnień, 38 ze zmianą zdania drugiego na następujące: „Z eksternów, którzy otrzymali oceny niedostateczne z dwu wypracowań, Komisja Egzaminacyjna na wniosek przewodniczącego może nie dopuścić do egzaminu ustnego tych, którzy w obu tych wypracowaniach wykazali rażącą nieudolność lub nawet nie zaczęli ich pisać“;

§§ 40 z wyłączeniem wzmianek o ocenach z klas VIII i VII-ej oraz o pracach, wykonanych w ostatnim roku nauki szkolnej, i zamianą wzoru A na wzór B; 41, 42 z tą zmianą, że czas trwania egzaminu jednego eksterna może być dłuższy, byleby nie przekraczał ogółem trzech godzin;

§§ 44, 45, 46, 47 bez p. 3);

§ 50 bez wzmianki o dyrektorze szkoły, należącym do Komisji na zasadzie § 3 lub § 4, § 51 bez ustępu drugiego, 53 do słów „nie jest ważne bez pieczęci Kuratorjum“ włącznie, ustęp trzeci § 54-go;

§§ 55, 57 bez wzmianki o zwolnieniach od egzaminów ustnych w p. 2) oraz bez ustępu ostatniego;

§§ 59, 60 bez wzmianki o dyrektorze szkoły.

W sprawach każdego eksterna, zdającego część drugą egzaminu dojrzałości, głosują: wszyscy członkowie Komisji, powołanej do przeprowadzenia tej części (p. § 69), z wyjątkiem tych egzaminatorów, którzy nie są wogóle

powołani do egzaminowania tego eksterna, a więc nie głosują jedynie: nauczyciele religii w sprawach eksternów innego wyznania, nauczyciele języka obcego nowożytnego w sprawach eksternów, którzy zdają z innego języka obcego (por. § 7).

Eksterni nie mogą być zwalniani od egzaminów ustnych, należących do części drugiej egzaminu dojrzałości; stosuje się to do uczniów szkół bez praw gimnazjum państwowego równie jak do innych kandydatów.

Ekstern zdał egzamin dojrzałości, jeżeli ze wszystkich przedmiotów, należących do obu części egzaminu, otrzymał oceny ostateczne nie niższe od dostatecznych (por. § 48).

Eksterna, który ma wprawdzie jedną oceną niedostateczną z przedmiotu, należącego do pierwszej, bądź do drugiej części egzaminu dojrzałości, ale zato, zdając z innych przedmiotów, otrzymał co najmniej trzy oceny dobre lub bardzo dobre, Komisja Egzaminacyjna może uznać za dojrzałego, jeżeli braki nie są rażące. Ekstern, który otrzymał w ostatecznym wyniku egzaminu dwie lub więcej ocen niedostatecznych, nie może być uznany za dojrzałego (por. § 49).

Protokół egzaminu dojrzałości prowadzi się według załączonego wzoru B. § 62. W razie pomyślnego wyniku egzaminu Komisja Egzaminacyjna wydaje eksternowi (istce) świadectwo dojrzałości według załączonego wzoru C.

Egzaminy uzupełniające.

§ 73. Osoby, pragnące uzupełnić posiadane świadectwa dojrzałości, zdają egzamin uzupełniający wobec Państwowej Komisji Egzaminacyjnej na zasadach wskazanych w §§ 61, 65. Podania o wyznaczenie tego egzaminu winny one przytem kierować do Kuratorjum tego okręgu szkolnego, w którym zamieszkują.

§ 74. Jeżeli osoba, posiadająca świadectwo dojrzałości typu matematyczno-przyrodniczego, neohumanistycznego lub też jakiegokolwiek dawniejsze bez oceny języka łacińskiego, pragnie uzyskać tę ocenę, to zdaje z języka łacińskiego egzamin piśmienny i ustny według programu wydziału humanistycznego.

§ 75. Przy analogicznym egzaminie piśmiennym i ustnym z języka greckiego obowiązują wymagania w zakresie programu gimnazjum klasycznego nowego typu.

§ 76. Jeżeli Ministerstwo uzależnia uznanie świadectwa dojrzałości dawniejszego lub obcokrajowego za równoznaczne ze świadectwem dojrzałości, wydanem według niniejszego regulaminu, od zdania uzupełniającego egzaminu z przedmiotów polonistycznych, kandydat zdaje w zakresie gimnazjum matematyczno-przyrodniczego egzamin piśmienny i ustny z języka polskiego, oraz egzamin ustny z historii Polski i nauki o Polsce współczesnej.

§ 77. Kto zdał egzamin uzupełniający, otrzymuje świadectwo uzupełniające według załączonego wzoru D.

Uwaga końcowa.

§ 78. W wypadkach, gdy w niniejszym regulaminie brak odpowiedniej wskazówki, przez przewodniczącego należy rozumieć także przewodniczącą, przez dyrektora, kierownika — także dyrektorkę, kierowniczkę, przez nauczyciela — także nauczycielkę, przez ucznia, abiturjenta, eksterna, kandydata — także uczennicę, abiturjentkę, eksternistkę, kandydatkę.

Wzór A. (§§ 40, 51, 57).

Rok miesiąc

PROTOKÓŁ EGZAMINU DOJRZAŁOŚCI.

Abiturjent gimnazjum

..... wydziału

Nr.

Nazwisko i imię

Wyznanie

Zestawienie ocen.

Przedmioty	Religja	Język polski	i t. d.	i t. d.	i t. d.	i t. d.	i t. d.
Oceny roczne z kl. VII-ej							
Oceny roczne z kl. VIII-ej							
Egzamin piśmienny							
Egzamin ustny							
Ocena ostateczna							

Uchwała Państwowej Komisji Egzaminacyjnej:..... zdał..... zwyczajn.....¹⁾ egzamin..... dojrzałości.

Dnia

Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej
Członkowie Komisji Egzaminacyjnej**Protokół egzaminów ustnych.**

Przedmiot egzaminu	Data	Treść pytań i krótka charakterystyka odpowiedzi
Religja		
Język polski		
i t. d.		

Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej

UWAGI:¹⁾ Lub: rozszerzon.....

Wzór B. (§§ 67, 71).

Rok miesiąc

PROTOKÓŁ EGZAMINU DOJRZAŁOŚCI DLA EKSTERNÓW

Nr.

DZIAŁ A.

(wypełnia Kuratorjum Okręgu Szkolnego).

Miejsce na
fotografię

Nazwisko

Imię

Urodzon..... dnia roku

Wyznanie

Miejsce stałego zamieszkania

Adres w czasie egzaminów

który raz składa egzamin dojrzałości

w zakresie I części

zwolniony od egz. z

ma zdawać z

Pragnie zdawać według programu wydziału

Obiera język nowożytny obcy

Złożył świadectwa szkolne

Podpis Kuratora Okręgu Szkolnego
lub jego zastępcy**DZIAŁ B.***I część Egzaminu Dojrzałości.*

Przedmioty egzaminu	Data	Pytania	Ocena odpowiedzi
Geografia			
i t. d.			

Uchwała Państwowej Komisji Egzaminacyjnej:

..... zostaje dopuszczon..... do zdawania II części egzaminu dojrzałości.

Dnia

Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej

Członkowie

DZIAŁ C.
II część Egzaminu Dojrzałości.

Zestawienie ocen.

Przedmioty egzaminu	Religja	Język polski	i t. d.	i t. d.	i t. d.	i t. d.	i t. d.
Egzamin piśmienny							
Egzamin ustny							
Ocena ostateczna							

Uchwała Państwowej Komisji Egzaminacyjnej:

..... zdał..... egzamin..... dojrzałości.

Dnia

Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej

Członkowie:

Protokół egzaminów ustnych.

Przedmiot egzaminu	Data	Treść pytań i krótka charakterystyka odpowiedzi
Religja		
i t. d.		
i t. d.		

Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej

UWAGI:

Kuratorjum Okręgu Szkolnego
Państwowa Komisja Egzaminacyjna.

ŚWIADECTWO DOJRZAŁOŚCI

Nr.

Miejsce na
fotografję

urodzon..... dnia miesiąca roku
w wyznania
po¹⁾

zdawał..... w roku gimnazjalny
zwyczajny egzamin dojrzałości²⁾ typu wobec Państwowej Komisji
Egzaminacyjnej, powołanej przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego
pismem z dnia Nr. i otrzymał..... oceny następujące :

z religji

z

i t. d.³⁾

poza tem w czasie pobytu w szkole uzyskał..... ostatnie oceny roczne
z następujących przedmiotów :

z

z

i t. d.⁴⁾

Państwowa Komisja Egzaminacyjna uznała
za dojrzał..... do studjów wyższych i postanowiła wydać niniejsze
świadcstwo.

Miejscowość dnia

Przewodniczący

Państwowej Komisji Egzaminacyjnej

Członkowie

Państwowej Komisji Egzaminacyjnej

¹⁾ W tem miejscu należy wskazać bieg studjów kandydata a więc np.: po ukończeniu pełnego kursu nauk w takim a takim gimnazjum państwowem.

²⁾ lub: gimnazjalny rozszerzony egzamin dojrzałości,
lub: gimnazjalny egzamin dojrzałości dla eksternów.

³⁾ Na świadectwach abiturjentów szkół wymienia się w tej rubryce tylko przedmioty egzaminacyjne danego kandydata, niezależnie od sprawy zwolnień od egzaminów ustnych. Eksternom wypisuje się oceny, otrzymane przy zdawaniu I i II części egzaminu dojrzałości (patrz §§ 67, 70).

⁴⁾ Zamiast tego ustępu na świadectwach kandydatów, którzy zdawali egzamin dla eksternów, zamieszcza się wzmiankę :

poza tem na podstawie złożonych świadectw został..... zwolnion.....
od egzaminów z

Wzór D. (§ 77).

(Herb Państwa na poddruku).

Kuratorjum Okręgu Szkolnego
 Państwowa Komisja Egzaminacyjna.

ŚWIADECTWO UZUPEŁNIAJĄCE

Nr.

Miejsce na
 fotografię

urodził..... się dnia miesiąca roku
 w wyznania
 Posiada świadectwo dojrzałości

Dnia miesiąca roku wobec
 Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, powołanej przez Kuratorjum Okręgu
 Szkolnego pismem z dnia Nr. zdał..... egza-
 min uzupełniający z następującym wynikiem:

z języka polskiego
 z historii Polski
 z nauki o Polsce współczesnej
 z języka łacińskiego
 z języka greckiego

Na tej podstawie
 wydaje się niniejsze świadectwo.

Miejscowość dnia

Przewodniczący
 Komisji Egzaminacyjnej

Członkowie
 Komisji Egzaminacyjnej

28.

O K Ó Ł N I K

**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Ku-
 ratorów Okręgów Szkolnych — w sprawie rzeczników dyscyplinar-
 nych przy Urzędach Dyscyplinarnych.**

Na podstawie opinii Wyższego Urzędu Dyscyplinarnego przy Mini-
 sterstwie W. R. i O. P. dla spraw stałych nauczycieli publicznych szkół
 powszechnych z dnia 12 grudnia 1925 r. Ministerstwo wyjaśnia, że roz-
 porządzenie Ministerstwa W. R. i O. P., zawarte w okólniku z dnia 27 lu-
 tego 1923 Nr. 2275/I. (Dz. Urzęd. Nr. 6/107/poz. 42) co do zastępstwa wła-
 ściwego Inspektora Szkolnego przez Inspektora Szkolnego jednego z są-
 siednich powiatów w wypadku, przewidzianym w temże rozporządzeniu,
 winno mieć zastosowanie w tych wszystkich razach, gdy Inspektor Szkolny
 przy właściwym Urzędzie Dyscyplinarnym lub jego zastępca — nie mogą
 w danej sprawie pełnić funkcji Rzecznika Dyscyplinarnego, czy to ze względu

na przeszkody, wynikające z ich obowiązków służbowych, czy też ze względu na ich udział w danej sprawie w charakterze świadków, czy też wreszcie ze względu na istnienie takich okoliczności, które, według dzielnicowych ustaw postępowania karnego, są powodem do wyłączenia oskarżyciela publicznego lub obowiązują go do usunięcia się od przyjmowania udziału w sprawie.

Warszawa, dnia 22 grudnia 1925 r. (L. 22366/I).

Za Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) *W. Żłobicki*, Dyrektor Departamentu.

29.

Ministerstwo W. R. i O. P.
Nr. OR. 26/26.

Warszawa, dnia 5 stycznia 1926 r.

Do

Wszystkich Władz i Urzędów podległych bezpośrednio Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego — w sprawie sposobu wystawiania asygnacyj.

Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli okólnikiem z dnia 17 grudnia 1925 Nr. D. K. 3011/25/WAK postanowiło, że na **wypłatę uposażenia i innych należności**, przewidzianych w ostatnim zdaniu § 29 przepisów rachunkowo-kasowych i w § 77 instr. dla Kas Skarbowych (Dziennik Urz. Min. Skarbu Nr. 45, Monitor Polski Nr. 285 z 1921 r.) **mogą być wystawiane asygnacje na imię Kierowników urzędów bez wskazywania imion i nazwisk tych osób**, z tym jednak warunkiem, że Kierownik urzędu dostarczy każdorazowo właściwej Kasie Skarbowej urzędowe upoważnienie (pełnomocnictwo) do odbioru należności, zaopatrzone swym podpisem i odciskiem urzędowej pieczęci danego urzędu, **nawet w tych wypadkach**, gdy po odbiór asygnowanej **sumy zgłosi się do Kasy sam osobiście**.

Wymienione pełnomocnictwo będzie uważane za integralną część asygnacji, a zatem winno być wystawione do każdej asygnacji z osobna.

Talony takich asygnacyj winny być doręczane względnie wysyłane w listach poleconych do własnych rąk Kierowników urzędów, a wzory podpisów uprawnionych do podpisywania upoważnień (pełnomocnictw) winny być dostarczane wraz z odciskiem pieczęci urzędowej właściwym Kasom Skarbowym.

Powyższe udziela się do wiadomości i ewentualnego zastosowania, jako rozszerzenie postanowień okólnika Nr. 8379/OR/25 z dnia 31/VII. 1925, udzielonego do wiadomości Kuratorów Okręgów Szkolnych.

Za Ministra: *Dr. Karol Dawidowski*, Dyrektor Departamentu.

Kuratorjum Okr. Szkoln. Krak.
L. O/53/26.

W Krakowie, dnia 11 stycznia 1926 r.

Wydziałom, Oddziałom Kuratorjum, Dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólno-kształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych oraz Radom Szkolnym Powiatowym w Okręgu — w sprawie sposobu wystawiania asygnacji.

Do wiadomości w związku z okólnikiem z dnia 11 sierpnia 1925 r. L. 1576/O, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 8 z 1925 r.

Kurator: *Dr. Riemer* wr.

30.

Ministerstwo W. R. i O. P.
Nr. OR./14630/ex 1925 r.

Warszawa, dnia 18 stycznia 1926 r.

Do

Kuratorjów Okręgów Szkolnych oraz Rektoratów i Dyrekcji Szkół Wyższych — w sprawie przechowywania drobnych sum pieniężnych, znaczków stemplowych i papierów wartościowych w kasach podręcznych.

Ministerstwo Skarbu stwierdziło niejednokrotnie, że Władze i Urzędy często otrzymują przy podaniach stron i aktach urzędowych obligacje pożyczek państwowych, akcje Banku Polskiego i inne papiery wartościowe.

Papiery te, nieraz znacznej wartości, wraz z aktami są przechowywane do czasu załatwienia sprawy u referentów, bądź też przesyłane lub odstępowane różnym Wydziałom, względnie instytucjom w obrębie tej samej Władzy bez zachowania należytej ostrożności. W razie zaginięcia podczas takiej manipulacji papierów wartościowych trudno jest ustalić, gdzie lub u kogo te papiery zaginęły.

Ponieważ taki tryb postępowania daje otwartą drogę do nadużyć i może narazić Skarb Państwa lub strony na straty, przeto, celem uniknięcia tych następstw, Ministerstwo Skarbu, rozszerzając postanowienia okólnika z dnia 10 kwietnia b. r. L. DK. 1440/WAK (porówn. zarządzenie do Kuratorjów Okręgów Szkolnych Nr. 4341-OR-25 z dnia 20 maja 1925 r.) w sprawie przechowywania w kasach podręcznych drobnych sum pieniężnych, tudzież znaczków pocztowych i stemplowych, okólnikiem z dnia 30 listopada 1925 r. Nr. DK. 4295/25-WAK. ustaliło w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli następujący tryb postępowania tak z wymienionymi w tym okólniku walorami jakoteż z będącymi w mowie papierami wartościowymi:

Urzędnik biura informacyjno-podawczego, upoważniony przez Władzę lub Urząd do przyjmowania i otwierania korespondencji, winien uważnie sprawdzać, czy nie zawiera ona wewnątrz gotówki, znaczków pocztowych, stemplowych, lub papierów wartościowych.

Znalezioną gotówkę i walory po przeliczeniu i zanotowaniu na akcie kwoty, względnie ilości sztuk oraz rodzaju walorów i ich wartości, tudzież po stwierdzeniu podpisem tej adnotacji, urzędnik ten składa w kasie pod-

ręcznej obowiązkowo bezzwłocznie po otrzymaniu korespondencji, przy której znaleziono gotówkę lub walory, za pokwitowaniem w specjalnej książce, przewidzianej w art. 11 Instrukcji biurowej, wprowadzonej w życie rozporządzeniem Rady Ministrów z 28 października 1920 (Monitor Polski Nr. 251 z 1920).

Zamiast zwykłej adnotacji wskazanem jest wyciskanie na akcie stempla treści następującej:

„W Kasie podręcznej..... (dziennika podawczego)
przechowano

Poz. zapisku

Wydano dnia

(Podpisy).“

W razie stwierdzenia braku przy akcie gotówki lub walorów, wymienionych w treści aktu, należy zanotować to na akcie i stwierdzić podpisem oraz bezzwłocznie donieść kierownikowi danego Urzędu lub instytucji, który winien wydać odpowiednie zarządzenia.

Urzędnik, prowadzący kasę podręczną, wpisuje zaraz otrzymaną gotówkę, znaczki pocztowe, stemplowe lub papiery wartościowe do zapisku według wzoru, ustalonego w załączniku do wymienionego wyżej okólnika i własnoręcznie odnotowuje na akcie numer pozycji, pod którą zostały one zapisane, stwierdzając adnotację tę swym podpisem. Jeżeli urzędnik, upoważniony do odbioru i otwierania korespondencji, prowadzi równocześnie kasę podręczną, wówczas odbiór walorów kwituje na akcie i nie wpisuje ich do specjalnej książki kancelaryjnej, o której wyżej mowa, lecz tylko do zapisku podręcznej kasy.

Złożone w kasie podręcznej walory winny być uporządkowane i oznaczone kartką, zawierającą wskazówkę, do jakiego aktu należą, oraz pozycję zapisku kasy podręcznej.

W kasie podręcznej, należycie zabezpieczonej, mogą być przechowywane: gotówka, znaczki pocztowe lub stemplowe do wysokości 5 złotych oraz papiery wartościowe do wysokości 500 złotych nominalnej wartości przy każdej sprawie. Gotówka i walory ponad te sumy winny być przesłane do Kasy skarbowej najpóźniej na drugi dzień po złożeniu w kasie podręcznej.

Urzędy, nie posiadające schowków odpowiednio zabezpieczonych, obowiązane są zasadniczo składać walory w dniu ich odbioru w Kasie Skarbowej.

Dalszy tryb postępowania ustalony jest w postanowieniach wymienionego wyżej okólnika.

Przesyłki wartościowe mogą być podejmowane z poczty tylko w trybie postanowień par. 9 Przepisów rachunkowo - kasowych (Dzien. Urzęd. Min. Skarbu Nr. 45. i Monitor Polski Nr. 285 z r. 1921).

Sprawy, dotyczące walorów, zatrzymanych w urzędzie, winny być przez Władze i urzędy załatwiane do dni 14 w trybie przyspieszonym w celu uniknięcia ewentualnej odpowiedzialności Skarbu Państwa za straty wskutek zaniedbania koniecznych czynności przez urzędników.

Gdyby sprawa, w której przechowano w urzędzie walory, nie mogła być do 14-u dni załatwiona, walory należące do niej, mają być oddane do kasy jako depozyt zwykły lub rzeczowy.

Powyższe zarządzenie udziela się do wiadomości i zastosowania.

Za Ministra:

Dr M. Pollak wr., wz. Dyrektor Departamentu.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego. Kraków, dnia 25 stycznia 1925. r.
L: O. 115/26.

Wydziałom, Oddziałom Kuratorjum, Dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólno-kształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych oraz Radom Szkolnym Powiatowym w Okręgu — w sprawie przechowywania drobnych sum pieniężnych, znaczków stemplowych i papierów wartościowych w kasach podręcznych.

W związku z okólnikiem z dnia 3 czerwca 1925 r. L: 1154/0., ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 6 poz. 170. str. 245, do wiadomości i zastosowania się.

Za Kuratora:

Wierzbicki w. r., p. o. Naczelnika Wydziału.

31.

Prezydjum Rady Ministrów
Do Nr. 97.

Warszawa, dnia 18 stycznia 1926 r.

Uchwała Rady Ministrów

z dnia 13 stycznia 1926 r.

w sprawie dodatków do uposażenia dla inspektorów szkolnych i ich zastępców.

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska (Dz. U. Rzp. P. Nr. 116 poz. 924) uchwała się co następuje:

1. Inspektorom szkolnym i zastępcom inspektorów szkolnych przyznaje się specjalne dodatki do uposażenia, a mianowicie: inspektorom szkolnym — w wysokości 100 punktów miesięcznie; zastępcom inspektorów szkolnym — w wysokości 40 punktów miesięcznie.

2. Uchwała niniejsza obowiązuje od dnia 1 lutego 1926.

Za zgodność:

(—) *Studziński*, Podsekretarz Stanu.

Ministerstwo W. R. i O. P.
Nr. 0. Prez. 563/26.

Warszawa, dnia 25 stycznia 1926 r.

Do

Panów Kuratorów Okręgów Szkolnych — w sprawie dodatku do uposażenia dla inspektorów szkolnych i ich zastępców.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości i stosowania odpis uchwały Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1926, przesłanej pismem Prezydium Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 1926 r. Nr. 97. w sprawie dodatku do uposażenia dla inspektorów szkolnych i ich zastępców.

Za Ministra:

Dr M. Pollak wr., wz. Dyrektor Departamentu.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego. Kraków, dnia 30 stycznia 1926 r.
L. O. 159/26.

Radom Szkolnym Powiatowym w Okręgu — w sprawie dodatku do uposażenia dla inspektorów szkolnych i ich zastępców.

Do wiadomości.

Za Kuratora:

Wierzbicki wr., p. o. Naczelnika Wydziału.

32.

Ministerstwo W. R. i O. P.
Nr. 17988/II. P.

Warszawa, dnia 31 grudnia 1925 r.

Do

Kuratorjów Okręgów Szkolnych, Pana Wizytatora Liceum Krzemienieckiego i Wydziału Oświecenia Województwa Śląskiego — w sprawie uprawnień absolwentów b. Akademji Rolniczej w Dublanach do nauczania w szkołach średnich.

Ze względu na podniesione w tym względzie wątpliwości, Ministerstwo wyjaśnia, że absolwenci mający „absolutorjum“ b. Akademji Rolniczej w Dublanach posiadają, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 lutego 1922 r. (Dz. Ustaw Rz. P. Nr. 22 poz. 183), studja wyższe w rozumieniu art. 13 ustawy z dnia 26 września 1922 r. o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach średnich i że wobec tego ubiegać się mogą o przyznanie im dyplomu nauczycielskiego na mocy art. 5 lit. j i art. 8 wymienionej ustawy o ile posiadają inne warunki ustawowe tam wymienione.

Zarazem zaznacza się, że absolwenci ci, stosownie do przepisów b. Akademji w Dublanach, otrzymywali po ukończeniu studjów wraz z przepisaniem egzaminami świadectwo, zatytułowane słowem „Absolutorjum“ ze wzmianką o prawie przystąpienia do „egzaminu dyplomowego“, wzmianka ta jednak nie świadczy o tem, jakoby okaziciel „absolutorjum“ nie posiadał faktycznie dyplomu ukończenia z egzaminem studjów wyższych.

Za Ministra:

Dr Z. Zagórowski w. r.

L. II. 416/26.

Kraków, dnia 1 lutego 1926 r.

Dyrekcjom państwowych i prywatnych szkół średnich ogólno-kształcących i seminarjów nauczycielskich w Okręgu w sprawie uprawnień absolwentów b. Akademji Rolniczej w Dublinach do nauczania w szkołach średnich.

Do wiadomości.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:
Przyjemski wr. Naczelnik Wydziału

33.

L: O. 2387/25.

Kraków, dnia 7 stycznia 1926. r.

Do

Dyrekcji szkół średnich ogólno-kształcących, zawodowych i seminarjów nauczycielskich w Okręgu — w sprawie udziału młodzieży szkolnej w dancinach i zabawach tanecznych.

Doszło do wiadomości Kuratorjum, że mimo wyraźnych zakazów spotykano młodzież szkolną na dancinach i zabawach tanecznych.

Kuratorjum poleca tedy Dyrekcjom, przypomnieć młodzieży obowiązującą ją w tej mierze przepisy w myśl tut. rozporządzenia z dnia 13. I. 1923 L. 3/Prez. i z dnia 20. I. 1923 L. 9/Prez.

Młodzież należy pouczyć, że wykroczenia przeciwko rzeczonym zakazom będą bezwzględnie karane aż do wykluczenia ze szkoły.

Kurator: *Dr Riemer* wr.

34.

L. O. 67/26.

Kraków, dnia 15 stycznia 1926 r.

Do

Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich w Okręgu — w sprawie Komisji egzaminacyjnej.

Kuratorjum zawiadamia, że P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 2 stycznia 1926 Nr. 18433/II. P. 25 ustanowił przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego Komisję egzaminacyjną do przeprowadzenia egzaminu z języka polskiego, przewidzianego w ustępie drugim art. 11 ustawy o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich, a unormowanego rozporządzeniem z dnia 18 listopada 1925 r. (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 121 r. 1925 poz. 869. — przedrukowanem w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 1. z br.) w składzie następującym: przewodniczący — *Dr Jan Riemer*, Kurator Okręgu Szkolnego, egzaminatorowie — *Feliks Przyjemski* i *Dr Jan Jakóbiec*, wizytatorowie szkół.

Kurator: *Dr Riemer* wr.

35.

L. O. 103/26.

Kraków, dnia 21 stycznia 1926 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólno-kształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie ryczałtowych przesyłek listowych.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, że Dyrekcje zakładów naukowych w kilku wypadkach nada-

wały wbrew obowiązującym przepisom za opłatą ryczałtową listy i kartki pocztowe, skierowane do stron w ich interesie prywatnym. Wobec tego przypomina Kuratorjum na podstawie rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 14 stycznia b. r. Nr. 0. Prez. 9925/25, że obowiązuje nadal i powinno być bezwarunkowo przestrzegane rozporządzenie Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 25 sierpnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76 poz. 749), przedrukowane w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 6 z r. 1924. — Kuratorjum zwraca uwagę w tym względzie na par. 3 p. 2a tego rozporządzenia, który brzmi: „Opłacie ryczałtowej nie podlegają również zwykłe listy i kartki pocztowe, przy których władze i urzędy państwowe lub samorządowe przerzucają opłatę pocztową na adresatów w tych wypadkach, gdy chodzi o wyłączny interes instytucji lub osoby prywatnej“.

Przesyłki takie winny być zaopatrzone w adresie słowami: „urzędowo opłatę pocztową uiszcza adresat“, i to w wysokości pojedynczej opłaty, przypadającej według taryfy za list urzędowy.

Kurator: *Dr Riemer* w. r.

36.

L. II 10478/25.

Kraków, dnia 8 stycznia 1926 r.

Do

Dyrekcji wszystkich szkół średnich ogólno-kształcących w Okręgu — w sprawie egzaminów wstępnych, zmiany typu gimnazjum i przyjmowania uczniów do ósmej klasy gimnazjów prywatnych.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 21 listopada 1925 r. Nr. 11066/II zarządziło, co następuje:

1) Uczeń reprobowany przy egzaminie wstępnym do jakiejś klasy, ma prawo zdawać zarówno do klasy, do której nie był poprzednio przygotowany, jak i do klasy bezpośrednio wyższej, w takim terminie, który odpowiada wstąpieniu do szkoły o rok późniejszemu.

Przykład:

Uczeń nie zdał egzaminu wstępnego do klasy IV-tej w czerwcu lub wrześniu 1925 roku. W czerwcu 1926 roku może zdawać zarówno do IV-tej jak i do V-tej klasy; jeśli zda pomyślnie do klasy V-tej, będzie mógł do niej uczęszczać od początku roku szkolnego 1926/27.

2) Uczniowie trzech klas najniższych gimnazjum klasycznego dawnego typu, którzy otrzymają ocenę niedostateczną z języka łacińskiego, mogą przechodzić bez straty roku do bezpośrednio wyższej klasy innego typu, o ile złożą z wynikiem dodatnim egzamin wstępny w zakresie różnicy programów obu typów.

3) Do klasy ósmej (VIII) gimnazjów prywatnych mogą być przyjmowani nowi uczniowie, zarówno uprawnieni na podstawie odbytych studiów gimnazjalnych, jak i na podstawie egzaminu wstępnego, w każdym wypadku jedynie za zezwoleniem Kuratorjum. Ubiegający się o to winien wnieść do Kuratorjum **za pośrednictwem Dyrekcji szkoły, do której ma zamiar wstąpić, szczegółowo uzasadnione podanie**, zawierające wiadomości o przebiegu dotychczasowej nauki. Do podania należy dołączyć odpowiednie dowody, a więc ewentualnie świadectwo z ubiegłego roku szkolnego.

Zarządzenia powyższe wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, a równocześnie tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy, tych właśnie spraw

dotyczące, a zawarte w rozporządzeniu b. Rady Szkolnej Krajowej z dnia 22 lutego 1920 r. L. 3400/IV (Dz. U. z r. 1920 str. 49), w rozporządzeniu Kuratorjum O. S. L. z dnia 26 marca 1921 r. L. 5226/IV (Dz. U. z. 1921, str. 152) i z dnia 14 czerwca 1921 r. L. 11756/IV, al. 3 (Dz. U. z r. 1921 str. 273), oraz w tut. okólniku z dnia 21 lutego 1924 r. L. 521/II 24, § 13, al. 1, al. 4.

Kurator: *Dr Riemer* w. r.

37.

L. II. 482/26.

Kraków, dnia 1 lutego 1926 r.

Do

Dyrekcji państwowych gimnazjów męskich w Okręgu — w sprawie przyjmowania młodzieży żeńskiej w charakterze hospitantek.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 18 stycznia 1926 r. Nr. II. 484/26 zmieniło częściowo postanowienia z dnia 4 czerwca 1924 Nr. 4401/II (Dz. U. Min. W. R. i O. P. Nr. 12 z 1924 r. poz. 119) w odniesieniu do szkół średnich (gimnazjów) na obszarze Okręgu Szkolnego Krakowskiego, mianowicie w tym duchu, że „młodzież żeńska może być przyjmowana do państwowych gimnazjów męskich (z wyjątkiem jednak dwóch klas najniższych w bieżącym roku szkolnym oraz odpowiednio wyższych klas w latach następnych) w charakterze hospitantek pod warunkiem, że w tych miejscowościach prócz szkoły powszechnej niema wogóle żadnej szkoły średniej (ogólno-kształcącej, zawodowej, seminarjum nauczycielskiego) dostępnej dla dziewcząt oraz, że ilość uczenic hospitantek nie będzie przewyższała 10% ogólnej liczby chłopców danej klasy.

Do udzielania zezwoleń w takich wypadkach upoważniło Ministerstwo Kuratora Okręgu Szkolnego Krakowskiego.

Podając powyższe rozporządzenie do wiadomości, polecam Dyrekcjom, by przy składaniu wniosków o przyjęcie do zakładu uprawnionych do tego uczenic w charakterze hospitantek w przepisanej ilości uwzględniały zasadniczo przede wszystkim bardzo dobre ich postępy w nauce i wzorowe zachowanie się.

Kurator: *Dr Riemer* w. r.

38.

L. I. W. 26091/25.

Kraków, dnia 11 stycznia 1926 r.

Do

Panów Inspektorów szkolnych oraz Zarządów wszystkich publicznych szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie terminowego przedkładania wykazów renumeracyj za naukę religii.

Wobec coraz częściej powtarzających się skarg ze strony duchowieństwa tutejszego Okręgu Szkolnego i Władz kościelnych na nieregularne wypłacanie wynagrodzenia duszpasterzom, udzielającym nauki religii w szkołach powszechnych — Kuratorjum, w ślad tutejszego okólnika z dnia 19/II. 1924 r. L. 2770/I. T., przypomina pp. Inspektorom, by bezwzględnie ściśle dotrzymywali zastrzeżonych powyższem rozporządzeniem terminów przedkładania wykazów duszpasterzy, którym należy się wynagrodzenie za udzielanie nauki religii w szkołach powszechnych.

W szczególności winny Zarządy szkół przedkładać Radomp Szkolnym Powiatowym potrzebne wykazy jak najwcześniej, tak, by sprawozdania

i wnioski Rad Szkolnych Powiatowych co do wysokości należnych XX. Duszpasterzem renumeracyj mogły być w Kuratorjum już w dniu 10 następnego miesiąca, gdyż tylko w tym wypadku Kuratorjum może wziąć na siebie odpowiedzialność za wypłatę należności w odpowiednim czasie t. zn. koło 20 każdego miesiąca.

Wobec tego zechcą Panowie Inspektorowie przysyłać swoje wnioski w terminie przepisany bez względu na to, czy wszystkie Zarządy szkół uczyniły zadość wymaganym obowiązkom, należy jednak zawsze dołączać wykaz tych szkół, które odnośnych wykazów na czas nie dostarczyły, a to w celu umożliwienia poczynienia odpowiednich kroków przeciw opieszałym.

Czynniki, ponoszące winę ewentualnych opóźnień w przedkładaniu potrzebnych wykazów, dokonywaniu obliczeń względnie wypłacie należności będą bezwzględnie pociągane do odpowiedzialności służbowej (dyscyplinarnej), gdyż Kuratorjum nie chce i nie może dopuszczać do dalszych w tym kierunku zażaleń Władz duchownych. Dodatkowo przypomina się pp. kierownikom szkół obowiązek dopilnowania, by wszystkie rzeczywiście odbyte lekcje religij były zapisane w dzienniku lekcyjnym.

Kurator: *Dr Riemer*. w. r.

39.

L. I. W. 25989/25.

Kraków, dnia 13 stycznia 1926 r.

Do

Nauczycielstwa szkół powszechnych powiatu pilzneńskiego, — podziękowanie za zakup maszyny do pisania.

Kuratorjum dla braku odpowiednich kredytów nie mogło uwzględnić prośby Rady Szkolnej Powiatowej w Pilźnie o wyasygnowanie funduszków na zakup maszyny do pisania. Wówczas Nauczycielstwo powiatu pilzneńskiego — rozumiejąc przykre położenie Rady Szkolnej Powiatowej — samorzutnie drogą składek dostarczyło całej prawie kwoty, potrzebnej na zakupienie maszyny do pisania.

Za ten obywatelski czyn, wykazujący pełne zrozumienie dla finansowych trudności Skarbu Państwa i potrzeb Szkoły, wyrażam — na wniosek Rady Szkolnej Powiatowej — Nauczycielstwu powiatu pilzneńskiego podziękowanie i uznanie.

Kurator: *Dr Riemer* w. r.

40.

Podręczniki dla szkół z językiem wykładowym ruskim.

Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 31 grudnia 1925. L. 11581/25. O. Prez. zatwierdził jako poleconą dla szkół z językiem wykładowym ruskim na terenie Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego i na terenie Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego książkę: **Rachunki dla III widdiłu wsel. szkol. Lwiv 1925.** Nakładem Derżawnawo Wydawn. szkoln. knyżok.

41.

Ruch służbowy.

Szkolnictwo średnie.

Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 4 września 1925 Nr. 11212/D. II/25 nadał p. *Józefowi Płonce*, nauczycielowi III szkoły powszechnej w Krakowie, posadę nauczycielską w państwowym gimnazjum im. M. Wadowity w Wadowicach od 1 września 1925.

Kuratorjum rozporządzeniem z dnia 19 stycznia 1926 r. L. II. 283/26 przeniosło p. *Tadeusza Szumańskiego*, nauczyciela w państwowym gimnazjum VII im. A. Mickiewicza w Krakowie, do państwowego gimnazjum w Zakopanem z dniem 1 lutego 1926 r.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 17 stycznia 1926 r. Nr. I. 466/26 przeniosło 1) p. *Bolesława Rzepę*, nauczyciela państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego im. G. Piramowicza w Krakowie, do państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego im. Jana Długosza w Starym Sączu. 2) p. *Władysława Szybiaka*, nauczyciela państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego im. Jana Długosza w Starym Sączu na jego własną prośbę w stały stan spoczynku.

Szkolnictwo powszechne.

Kurator Okręgu Szkolnego Krakowskiego zamianował z dniem 1 lutego 1926 r. p. *Jakóba Cwikłę*, pełniącego obowiązki kierownika 7-klas. publicznej szkoły powszechnej w Kalwarji, stałym kierownikiem tejże szkoły; p. *Tomasza Leszczyńskiego*, tymczasowego kierownika 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Brodach, stałym kierownikiem tejże szkoły.

Zmarli:

Józef Dworzak, kierownik szkoły IV im. św. Jana Kantego w Krakowie, w 62 roku życia, wysłużywszy 43 lat w zawodzie nauczycielskim.

Zofja Fiutowska, stała nauczycielka szkoły 7-klasowej żeńskiej im. M. Konopnickiej w Mielcu, dnia 13 stycznia br. w 37 roku życia a w 16 roku służby nauczycielskiej.

Gabrjela Wojewodzcówna, nauczycielka 7-klasowej szkoły powsz. im Króla Wład. Jagiełły w Chrzanowie, dnia 1 stycznia 1926 r. w 32 roku życia i 13 roku pracy nauczycielskiej.

42.

Wydalenie ucznia.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego wydziło ucznia klasy III B. państwowego gimnazjum im. Marcina Kromera w Gorlicach, *Jehudę Starka*, ur. 16 czerwca 1913 r. w Gorlicach, rel. mojżesz., ze wszystkich szkół średnich w Okręgu Szkolnym Krakowskim za obrazę uczuć religijnych i wysoce gorszący wpływ na współuczniów.

43.

OGŁOSZENIA.

Kuratorjum zaleca do użytku młodzieży w szkołach powszechnych i średnich „**Śpiewnik Kościelny wraz z Modlitewnikiem**“ w opracowaniu ks. Dr Gerarda Szmyda, Wydawnictwa Zakładu Narod. im. Ossolińskich we Lwowie“.

Kuratorjum zwraca uwagę na poniższe wydawnictwa:

Poznańskie Tow. Przyjaciół Nauk przystępuje do nowego wydania „**Żywota Adama Mickiewicza**“, napisanego przez Wł. Mickiewicza.

Dzieło to będzie obejmowało 4 lub 5 tomów (około 150 arkuszy czyli 2400 stron druku) i pojawi się w przeciągu kilku miesięcy. Cena całego dzieła wynosi 40 zł dla osób, które uiszczą przedpłatę do końca lutego br. Po wyjściu dzieła z druku cena będzie znacznie podwyższona.

Przedpłatę należy posyłać przekazem albo za pośrednictwem PKO na rachunek Pozn. Tow. Przyjaciół Nauk Nr 207.385.

Poradnik językowy, czasopismo, poświęcone zagadnieniom poprawności i czystości naszej mowy, zasługuje na gorące polecenie.

Przedpłata roczna za 10 zeszytów wynosi 7 zł. Adres redakcji i ekspedycji: Kraków, ul. Podwale 7.

Orli lot, miesięcznik krajoznawczy dla młodzieży, bardzo starannie redagowany i godny poparcia. Zaznajamia młodzież z pięknem i zabytkami kraju i rozwija zamiłowanie do poznania go.

Przedpłata roczna: 4 zł. Adres administracji: Kraków — Dębniaki, Księgarnia „Orbis“.

Dziś i jutro, miesięcznik dla młodzieży żeńskiej, stojący pod względem treści i szaty zewnętrznej na wysokim poziomie.

Przedpłata roczna: 6 zł. Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Starowiślna 5—7.

Zgodnie z uchwałą Wydziału Wykonawczego Z. Gł. Zw. P. N. S. P. z dn. 10/XII 1925 odbędą się w czasie tegorocznych ferij t. j. w miesiącu lipcu i sierpniu dwa

Wakacyjne Kursy Uniwersyteckie

a mianowicie VI-ty W. K. U. w **Wejherowie** na Pomorzu w lipcu i IX-ty W. K. U. w **Zakopanem** w sierpniu 1926 roku.

Program W. K. U. obejmie trzy działy: a) krajoznawczy na tle środowiska, b) socjologia i pedagogia c) język i literatura.

Podobnie jak w latach ubiegłych zwróci się Zarząd W. K. U. do specjalistów — wybitnych prelegentów — z prośbą o objęcie wykładów na obu kursach.

Pierwszeństwo w przyjęciu na Wakacyjne Kursy Uniwersyteckie mają kwalifikowani nauczyciele, członkowie Związku P. N. S. P. Podania potwierdzone przez Zarządy Ognisk przesyłać należy do **Zarządu W. K. U. Kraków Rynek 29** najdalej do **dnia 30 maja br.** Opłata za całkowity kurs (pomieszczenie wraz z obsługą, wykłady, przewodnictwo w wycieczkach naukowych i krajoznawczych) wynosi 75 zł. od osoby a płatne jest w trzech równych ratach 1. III., 1. IV. i 1. V. br.

Oba Wakacyjne Kursy Uniwersyteckie, urządzone w najbardziej malowniczych zakątkach Rzeczypospolitej, mają na celu obok poznania kraju dać możliwość wykwalifikowanemu nauczycielstwu związkowemu pogłębienia własnego wykształcenia i zdobycia metod pracy naukowej drogą samokształcenia.